

Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas regeringens redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser (skr. 2009/10:75). Utskottet konstaterar bl.a. dels att regeringens bedömning av några riksdagsskrivelser som slutbehandlade inte delas fullt ut av konstitutions-, finans-, utrikes- och näringsutskotten, dels att skatteutskottet lämnat synpunkter på regeringens redovisning av ett specifikt tillkännagivande. Konstitutionsutskottet gör inga andra bedömningar och förutsätter att regeringen vidtar lämpliga åtgärder med anledning av utskottens synpunkter och bedömningar.

Mot bakgrund av den betydelse regeringens rapportering om riksdagsskrivelseernas behandling har för att riksdagen ska kunna avgöra om regeringen genomfört riksdagens beslut har utskottet för avsikt att framledes förstärka sin granskning av redogörelsen.

Utskottet föreslår att riksdagen lägger regeringens skrivelse till handlingarna. Ett särskilt yttrande (s, v, mp) lämnas i betänkandet.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning	4
Bakgrund	4
Skrivelsens huvudsakliga innehåll	4
Utskottets överväganden	5
Behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen	5
Regeringens redogörelse	5
Regelförenkling	5
Riksdagsskrivelserna	8
Generella iakttagelser	8
Konstitutionsutskottets område	9
Yttranden från andra utskott	11
Tidigare behandling	18
Övrigt	20
Utskottets ställningstagande	21
Särskilt yttrande	24
Behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen (s, v, mp)	24
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	25
Skrivelsen	25
<i>Bilaga 2</i>	
Finansutskottets yttrande	26
<i>Bilaga 3</i>	
Skatteutskottets yttrande	29
<i>Bilaga 4</i>	
Civilutskottets yttrande	35
<i>Bilaga 5</i>	
Utrikesutskottets yttrande	38
<i>Bilaga 6</i>	
Socialförsäkringsutskottets yttrande	44
<i>Bilaga 7</i>	
Trafikutskottets yttrande	46
<i>Bilaga 8</i>	
Näringsutskottets yttrande	53
<i>Bilaga 9</i>	
Arbetsmarknadsutskottets yttrande	57

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

Riksdagen lägger skrivelse 2009/10:75 till handlingarna.

Stockholm den 18 maj 2010

På konstitutionsutskottets vägnar

Berit Andnor

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Berit Andnor (s), Per Bill (m), Morgan Johansson (s), Andreas Norlén (m), Stefan Tornberg (c), Yilmaz Kerimo (s), Cecilia Wigström i Göteborg (fp), Helene Petersson i Stockaryd (s), Björn Leivik (m), Billy Gustafsson (s), Ingvar Svensson (kd), Marianne Berg (v), Phia Andersson (s), Mikael Johansson (mp), Karl Sigfrid (m), Marianne Watz (m) och Birgitta Sellén (c).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Regeringens skrivelse 2009/10:75 med redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen överlämnades den 17 mars 2010.

Sedan 1991 har konstitutionsutskottet som ett led i beredningen av regeringens skrivelser med redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen inhämtat yttranden från övriga riksdagsutskott. Konstitutionsutskottet har berett övriga utskott tillfälle att yttra sig över skrivelsen. Yttranden har inkommit från finans-, skatte-, civil-, utrikes-, socialförsäkrings-, trafik-, närings- och arbetsmarknadsutskotten, *bilagorna 2–9*. Socialutskottet har efter genomgång och diskussion av en promemoria som upprättats av socialutskottets kansli funnit att utskottet saknat skäl att yttra sig. Kulturutskottet finner inte anledning att framföra några synpunkter till konstitutionsutskottet. Övriga utskott har avstått från att yttra sig.

Bakgrund

Sedan 1961 har regeringen lämnat redogörelser till riksdagen för vilka åtgärder regeringen har vidtagit med anledning av riksdagens olika beslut. Redogörelsen är knuten till riksdagsskrivelserna där riksdagen meddelar regeringen sina beslut. Redogörelsen upptar samtliga riksdagsskrivelser från det senaste kalenderåret som är ställda till regeringen och därtill samtliga äldre riksdagsskrivelser som inte tidigare har rapporterats som slutbehandlade.

Skrivelsens huvudsakliga innehåll

Den nu aktuella redogörelsen avser huvudsakligen sådana åtgärder som vidtagits under tiden den 1 januari–31 december 2009. Redovisningen omfattar också vissa senare regeringsbeslut, om riksdagsskrivelserna därigenom har kunnat rapporteras som slutbehandlade. I skrivelsen redovisas också information om regelbeståndet samt arbetet med regelförenkling, språkvård och det offentliga rättsinformationssystemet.

Utskottets överväganden

Behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

Utskottets förslag i korthet

Utskottet kan konstatera att bl.a. regeringens bedömning av några riksdagsskrivelser som slutbehandlade inte delades fullt ut av ett flertal utskott. Utskottet gör ingen annan bedömning och förutsätter att regeringen vidtar lämpliga åtgärder med anledning av detta. Det ovannämnda beaktat föreslår utskottet att riksdagen lägger regeringens skrivelse till handlingarna.

Jämför särskilt yttrande (s, v, mp).

Regeringens redogörelse

Regelförenkling

Antalet gällande grundförfattningar per den 1 mars 2010 var 3 816, en minskning med 84 sedan den 1 mars 2009. Antalet lagar per den 1 mars 2010 var 1 340, en ökning med 40 sedan föregående år. Antalet kungjorda grund- och ändringsförfattningar i SFS under år 2009 var 1 608. Av dessa var 207 grundförfattningar (52 lagar och 155 förordningar m.m.). Åren 2006–2008 var antalet kungjorda grund- och ändringsförfattningar 1 592, 1 475 respektive 1 444.

Under 2009 har EU-direktiv genomförts i 214 ändringsförfattningar (104 lagar och 110 förordningar) och 43 nya grundförfattningar (8 lagar och 35 förordningar) att jämföra med 98 ändringsförfattningar och 48 nya grundförfattningar under 2008.

Antalet rubriker i myndigheternas regelförteckningar den sista december 2009 har beräknats till ca 7 200, en minskning med ca 500 sedan föregående årsskifte.

I budgetpropositionen för 2007 (prop. 2006/07:1 utg.omr. 24 avsnitt 3.10.2) angavs som mål att de svenska företagens administrativa kostnader för samtliga statliga regelverk ska minska med minst 25 % under en fyra-årsperiod. Regeringskansliet fick i november 2006 regeringens uppdrag att ta fram underlag för en handlingsplan för regelförenkling och ett femtiotal myndigheter fick i uppdrag att bistå Regeringskansliet i detta arbete. Det första steget i handlingsplanen presenterades i början av juni 2007 och det andra steget i en skrivelse (skr. 2007/08:131) till riksdagen i april 2008. Det tredje steget lanserades i juli 2008, numera med 44 myndigheter som bistår Regeringskansliet i arbetet med att ta fram åtgärder såsom förenkling av regler, förenklingar av processen för att följa reglerna, ökat samarbete mellan myndigheter, förbättrad service och tillgänglighet och

förkortade handläggningstider m.m. Redovisningen till riksdagen av det tredje steget i handlingsplanen skedde i juni 2009 (skr. 2008/09:206), då det totalt sett fanns över 940 förenklingsåtgärder som antingen genomförts, planerades eller utreddes. Drygt 460 av dessa hade hunnit genomföras under 2007 och 2008. I augusti 2009 lanserades det fjärde steget i handlingsplanen, i vilket 39 myndigheter bistår Regeringskansliet i arbetet med att ta fram nya åtgärder. Redovisningen av detta kommer att ske i maj 2010.

Regelrådets verksamhet

Den 15 maj 2008 inrättade regeringen ett rådgivande organ för regeringen och förvaltningsmyndigheter under regeringen, Regelrådet (nedan rådet). Detta råd ska bistå regeringen och myndigheterna i arbetet med regelförenkling för företagen (dir. 2008:57 och 142).

Rådet ska bl.a. dels granska utformningen av förslag till nya och ändrade regler som kan få effekter av betydelse för företagets arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt, dels ta ställning till om regelgivarna genomfört föreskrivna konsekvensutredningar och bedöma om nya och ändrade regler utformas så att de uppnår sitt syfte på ett enkelt sätt till en, relativt sett, låg administrativ kostnad för företagen, dels bedöma konsekvensutredningarnas kvalitet.

Sedan den 1 januari 2008 gäller en ny förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning som styr arbetet i samband med författningsskrivning vid förvaltningsmyndigheter under regeringen. Om en konsekvensutredning rör förslag till nya eller ändrade regler som kan få effekter av betydelse för företagets arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt kan granskning av rådet aktualiseras. Myndigheternas överlämnande av författningsförslag till rådet styrs av förordningen (2008:530) om myndigheternas inhämtande av yttrande från rådet som trädde i kraft den 1 oktober 2008 och gäller t.o.m. den 31 december 2010.

Även inom Regeringskansliet finns nya riktlinjer i frågan om inhämtande av rådets yttranden. Dessa är fastställda av en statssekreterargrupp med särskilt ansvar för regelförenklingsarbetet och är tillämpliga fr.o.m. den 15 juni 2008.

Regelförenkling inom Europeiska unionen

Europeiska rådet har som mål att den administrativa bördan som är hänförlig till EU:s regelverk ska minska med 25 % till 2012.

Regelförenklingsarbetet på EU-nivå består av flera olika delar. Vid sidan av ett rullande förenklingsprogram, som presenterades hösten 2005 och har uppdaterats under 2006–2009, antog kommissionen i januari 2007 en flerstegsprocess för minskning av företagets administrativa bördor.

I januari 2009 presenterade kommissionen sin tredje strategiska översyn av regelförenklingsarbetet inom unionen, KOM(2009) 15, i vilken kommissionen indikerar att betydande framsteg gjorts men att arbetet i vissa avseenden behöver föras snabbare framåt.

Därtill har kommissionen låtit genomföra mätningar av företagens administrativa kostnader inom 13 prioriterade områden, vilka bedömts stå för ca 80 % av företagens administrativa bördor. Mätningarna indikerar att de administrativa bördorna uppgår till totalt ca 124 miljarder euro årligen. Efter att mätningarna slutförts presenterade kommissionen ett meddelande med sektoriella planer och nya åtgärder för hur de administrativa bördorna ska minska, KOM(2009) 544. Liggande och kommande förslag har enligt kommissionens beräkningar en ”minskningspotential” om totalt drygt 40 miljarder euro av den sammanlagt uppmätta kostnaden, eller motsvarande ca 33 % av de totala administrativa bördorna hänförliga till EU:s regelverk.

Enligt regeringens skrivelse har regelförenkling varit en högt prioriterad fråga under det svenska ordförandeskapet i EU.

Regelförenkling utanför Europeiska unionen

Under mars 2007 lämnade Organisationen för ekonomiskt samarbete (OECD) i en slutrapport rekommendationer om hur Sveriges regelförenklingsarbete skulle kunna förbättras. Ett flertal av rekommendationerna har hörsammats: regelförenklingsarbetet har intensifierats och bättre fokus, organisation och ledarskap finns i regelförenklingsarbetet genom att bl.a. nya samrådsgrupper har inrättats, ett förbättrat system för konsekvensanalyser har lanserats genom förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning och ett regelråd har inrättats.

OECD granskar sedan våren 2008 olika aspekter på regelreformer i EU:s 15 s.k. gamla medlemsstater, och som ett led i granskningen besökte organisationen i november 2008 bl.a. riksdagens näringsutskott. Slutrapporten om Sverige väntas komma under våren 2010. OECD kommer senare att publicera en syntesrapport när granskningen har avslutats.

Språkvård, rättsinformationssystem m.m.

I Regeringskansliet finns sedan många år språkexperter knutna till granskningsverksamheten i Justitiedepartementet. Några av språkexperterna ägnar sig även åt EU-språkvården, i vars uppgifter ingår att följa regelförenklingsarbetet i EU och sträva efter att påverka EU:s institutioner när det gäller den språkliga och redaktionella utformningen av EU:s texter.

I början av september 2009 ordnade granskningsenheten, tillsammans med grundlagsenheten i Justitiedepartementet, ordförandeskapsseminariet Öppenhet och klarspråk i EU, vilket betonade det naturliga sambandet mellan öppenhet och klarspråk.

Sedan den 1 juli 2000 är i huvudsak all information i rättsinformationssystemet tillgänglig genom en gemensam ingångssida på Internet, www.lagrummet.se. Systemet innehåller föreskrifter av olika slag, förarbeten till lagstiftning, rättspraxis och visst internationellt material. Den 1 januari 2003 öppnades möjligheten att låta systemet omfatta vägledande domstols-

avgöranden i sin helhet. Kommuner och landsting har möjlighet att ansluta sig till rättsinformationssystemet, men detta har ännu inte skett. Sedan den 1 januari 2009 svarar Domstolsverket för samordningen av systemet.

Ett rättsinformationsprojekt arbetar med att ta fram en standard för att märka information som regleras i rättsinformationsförordningen (1999:175). Standarden bygger på en märkning som möjliggör att informationen struktureras så att den blir sökbar och sammanhållen.

I dag kungörs författningar i den tryckta pappersversionen av Svensk författningssamling. Utredningen om elektroniskt kungörande av författningar har föreslagit att författningar fr.o.m. 2011 i stället ska kungöras elektroniskt på en för ändamålet särskild webbplats (SOU 2008:88). Utredningen har remissbehandlats och bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Riksdagsskrivelserna

Generella iakttagelser

Den äldsta inte slutbehandlade skrivelsen är fortfarande en riksdagsskrivelse från riksmötet 1994/95, nämligen riksdagsskrivelse 232 som gäller *återinförande av det statliga fritidsbåtsregistret* (bet. 1994/95:TU12 mom. 20). Regeringen har tidigare hänvisat till att en departementspromemoria (Ds 2008:32) utarbetats och remitterats. Regeringen hänvisar nu dels till att frågan om ett behörighetsbevis för fritidsbåtar bereds vidare, dels till att frågan om ett statligt fritidsbåtsregister kommer att behandlas i samband med betänkandet Lotsa rätt (SOU 2007:106), dels till att en proposition för närvarande utarbetas inom Regeringskansliet.

Fyra riksdagsskrivelser från riksmötet 1997/98 kvarstår som inte slutbehandlade. De gäller tillkännagivanden om *kostnader för preventivmedel* (bet. 1997/98:SoU2 mom. 9, rskr. 3), *tilläggsavgift* (bet. 1997/98:BoU5 mom. 18, rskr. 141), *medicinska krav* (bet. 1997/98:TU9 mom. 10, rskr. 192) och *övriga konkurrensfrågor* (bet. 1997/98:SoU25 mom. 10, rskr. 289). Regeringen hänvisar även fortsättningsvis till pågående utrednings- och beredningsarbete inom Regeringskansliet och myndigheter. Vad gäller tillkännagivandena om tilläggsavgift och medicinska krav anges att dessa kommer att slutbehandlas genom propositioner som planeras att lämnas till riksdagen i mars 2010.

En riksdagsskrivelse från riksmötet 1998/99 kvarstår som inte slutbehandlad. De gäller tillkännagivandet om *juridiskt biträde för barn* (bet. 1998/99:LU18 mom. 14, rskr. 185) där regeringen hänvisar till att frågan kommer att behandlas i samband med ett lagstiftningsprojekt i ett näraliggande ämne våren 2010.

Tre riksdagsskrivelser från riksmötet 1999/2000 kvarstår som inte slutbehandlade. De gäller tillkännagivanden om *frågans fortsatta beredning* i frågan om upphovsrätten och offentlighetsprincipen (bet. 1999/2000:KU14 mom. 3, rskr. 134) och *ansvaret för lastsäkring* (bet. 1999/2000:TU15

mom. 6 och 48, rskr. 166). Regeringen hänvisar till genomfört utredningsarbete och redovisar sin avsikt att behandla frågan i en proposition under hösten 2010 vad gäller tillkännagivandet om frågans fortsatta beredning. Vad gäller ansvaret för lastsäkring hänvisar regeringen till att Näringsdepartementet under 2009 har haft möte med berörda branschorganisationer och att ärendet bereds vidare. Den sista inte slutbehandlade riksdagsskrivelsen från riksmötet 1999/2000 gäller *samlad redovisning av jaktfrågor* (bet. 1999/2000:MJU17 mom. 24, rskr. 253). Regeringen hänvisar till att frågan under 2009 behandlats i en särskild arbetsgrupp för samepolitiska frågor, att tre utredningsbetänkanden från 2005 bereds för närvarande inom Regeringskansliet och att en proposition planeras till våren 2011.

Vad gäller slutbehandlade riksdagsskrivelser är den äldsta skrivelsen som redovisas som slutbehandlad en riksdagsskrivelse från riksmötet 1995/96 med ett tillkännagivande om *direktutbetalning av bostadsbidrag m.m.* (bet. 1995/96:BoU11 mom. 14 rskr. 229). I skrivelsen anges att regeringen har beslutat om propositionen Socialförsäkringsbalk (prop. 2008/09:200).

Två riksdagsskrivelser från riksmötet 1999/2000 med tillkännagivanden om *skyddet för kyrkstäder* (bet. 1999/2000:KrU7 mom. 17, rskr. 196) respektive *ett effektivt påföljdssystem* (bet. 1999/2000:TU11 mom. 9, rskr. 238) redovisas som slutbehandlade med hänvisning till regeringens skrivelse Vissa kulturmiljöfrågor (skr. 2009/10:74) respektive regeringens utfärdande av de lagar riksdagen antagit med anledning av propositionen 2008/09:218 Lag om erkännande och verkställighet av bötesstraff inom Europeiska unionen som bl.a. behandlar frågan om ett effektivt påföljdssystem.

Som inte slutbehandlade kvarstår dessutom 4 riksdagsskrivelser från riksmötet 2000/01, 4 från riksmötet 2001/02, 4 från riksmötet 2002/03, 4 från riksmötet 2003/04, 14 från riksmötet 2004/05, 23 från riksmötet 2005/06, 7 från riksmötet 2006/07, 8 från riksmötet 2007/08 och 17 från riksmötet 2008/09.

Totalt i regeringsskrivelsen finns 432 riksdagsskrivelser till regeringen förtecknade. I föregående års redogörelse var motsvarande antal 413. Som slutbehandlade redovisas 317 medan 115 kvarstår som inte slutbehandlade. Motsvarande antal föregående år var 270 respektive 143.

Konstitutionsutskottets område

I skrivelsen redovisas 25 riksdagsskrivelser med 16 tillkännagivanden som grundar sig på betänkanden från konstitutionsutskottet från riksmötena 1999/2000–2008/09. Av dessa redovisas 18 riksdagsskrivelser med 13 tillkännagivanden som slutbehandlade, och 3 tillkännagivanden kvarstår som inte slutbehandlade.

Ej slutbehandlade riksdagsskrivelser

Den äldsta inte slutbehandlade riksdagsskrivelsen gäller upphovsrätten och offentlighetsprincipen i vilken riksdagen lämnade ett tillkännagivande om *frågans fortsatta beredning* (bet. 1999/2000:KU14 mom. 3, rskr. 134). Regeringen avser att behandla frågan i en proposition under hösten 2010.

Vad gäller tillkännagivandet om *dröjsmål hos myndigheter* (bet. 2004/05:KU14 mom. 6, rskr. 153) hänvisar regeringen till Förvaltningslagsutredningen (dir. 2008:36), som ska slutredovisa sitt uppdrag i mars 2010.

I frågan om tillkännagivandet om *användningen av det kommunala partistödet* (bet. 2008/09:KU11 mom. 4, rskr. 164) anges i skrivelsen att regeringen avser att överväga att låta utreda denna fråga inom ramen för en bredare översyn av även andra kommunala demokratifrågor och att ärendet bereds inom Regeringskansliet.

Slutbehandlade riksdagsskrivelser

Beträffande tillkännagivandet om *handläggningen av ärenden om bortförda barn* (bet. 2006/07:KU1 mom. 13, rskr. 45) har regeringen i tidigare skrivelser anfört att en översyn av Utrikesdepartementets arbete med dessa frågor har gjorts, att departementets arbete med att effektivisera handläggningen av dessa ärenden fortsätter och att resultatet av de samlade ansträngningarna kommer att redovisas under 2008 (skr. 2007/08:75 s. 36). Regeringen har även [i (dessa) tidigare skrivelser] hänvisat till civilutskottets uppföljningsprojekt om bortförda barn samt anfört att den avsett att avvakta uppföljningens resultat innan den tar ställning till vilka ytterligare åtgärder som kan behövas (skr. 2008/09:75 s. 37–38). I årets skrivelse framgår att momentet anses slutbehandlat mot bakgrund av att regeringen under arbetet med civilutskottets uppföljning har redovisat hur departementets handläggning av ärendena har utvecklats.

Beträffande sex tillkännagivanden om *folkomröstningsutredning, lagprövningsfrågor, riksdagsledamöternas skydd mot åtal, folkinitiativ om folkomröstning, kommunala extraval* respektive *tillsättning av högre statliga tjänster* (bet. 2000/01:KU11 mom. 9, 18 och 14, rskr. 149, bet. 2001/02:KU14 mom. 42, rskr. 190, bet. 2003/04:KU3 mom. 9 [res.], rskr. 33 och bet. 2003/04:KU11 mom. 5, rskr. 173) samt riksdagens skrivelse med anledning av kammarens bifall av en motivreservation om *folkomröstningsinitiativ* (bet. 2003/04:KU3 mom. 11 [motivres.], rskr. 34) hänvisar regeringen till sitt beslut om propositionen En reformerad grundlag (prop. 2009/10:80).

Beträffande tillkännagivanden om *ett utvidgat grundlagsskydd för ny kommunikation som sker med elektromagnetiska vågor*, om *skyddet för den personliga integriteten* och om *utvärdering av brottskatalogen till tryckfrihetsförordningen* (bet. 2001/02:KU21 mom. 1, 3 och 6, rskr. 233) hänvisar regeringen, vad gäller tillkännagivandet om ett utvidgat grundlagsskydd för ny kommunikation som sker med elektromagnetiska vågor, till bl.a. det fortsatta arbetet i Yttrandefrihetskommittén på grundval av dels tidigare givna direktiv, dels ytterligare tilläggsdirektiv om frågor om tryck-

och yttrandefrihetsgrundlagsregleringens teknikberoende samt om stärkt skydd för enskildas integritet och privatliv, vilka ska redovisas senast den 20 december 2011. Vad avser tillkännagivandena om skyddet för den personliga integriteten och om utvärdering av brottskatalogen till tryckfrihetsförordningen anges i skrivelsen att regeringen behandlat dessa i propositionen Grundlagsskydd för digital bio och andra yttrandefrihetsrättsliga frågor (prop. 2009/10:81).

När det gäller tillkännagivandet om *ny utredning om en oberoende kommunal revision* (bet. 2005/06:KU27 mom. 2 [res.], rskr. 227) hänvisar regeringen till att den beslutat om propositionen Oberoendet i den kommunala revisionen (prop. 2009/10:46).

När det gäller tillkännagivanden om *utvärdering av Granskningsnämnden för radio och tv:s verksamhet* respektive *översyn av mediekoncentrationen i Sverige* (bet. 2007/08:KU15 mom. 8 och 10 [res.], rskr. 141) anges i skrivelsen att regeringen i budgetpropositionen för 2010 har lämnat redogörelser dels för de insatser som vidtagits när det gäller Granskningsnämndens verksamhet, dels för marknadssituationen på medieområdet (prop. 2009/10:1, utg.omr. 17, s. 29 f.).

Övriga iakttagelser

Beträffande riksdagsskrivelsen 2009/10:91 kan noteras att regeringens redovisning av punkterna i konstitutionsutskottets betänkande om utgiftsområde 1 (2009/10:KU1 mom. 1 i, bilaga 3) innehåller samma felaktiga anslagsbe-teckning som i förra årets skrivelse (jfr skr. 2008/09:75 s. 14 och bet. 2008/09:KU21 s. 10).

Beträffande riksdagsskrivelsen 2007/08:141 kan noteras att regeringens redovisning av tillkännagivandet fortfarande inte återger det faktum att tillkännagivandet tillkom efter en reservation (jfr bet. 2008/09:KU21 s. 10).

Yttranden från andra utskott

Finansutskottets yttrande

I sitt yttrande (yttr. 2009/10:FiU6y) noterar utskottet dels att 45 av de 57 riksdagsskrivelser som tillkommit efter att ärendena beretts i finansutskottet rapporteras av regeringen som slutbehandlade, dels att 17 av dessa 57 riksdagsskrivelser har tillkommit genom ärenden om tilläggsbudgetar. Utskottets granskning av samtliga 57 skrivelser visar att riksdagens beslut till övervägande delen har fullföljts på det sätt som riksdagen avsåg vid beslutstillfället och genomförts inom avsedd tid.

Utskottet erinrar i sitt yttrande (jfr *bilaga 2*) om att den rapportering som regeringen gör av om behandlingen av riksdagens skrivelser är slutbehandlade eller inte är central för att riksdagen ska kunna avgöra om regeringen genomfört de beslut som riksdagen fattat. De motiveringar som regeringen lämnar i anslutning till respektive riksdagsskrivelse ger i de

allra flesta fall underlag för den bedömning som regeringen gjort av om riksdagsskrivelsen ska anses som slutbehandlad eller inte. Utskottet noterar dock att det finns fall inom finansutskottets område där regeringen rapporterat riksdagsskrivelser som slutbehandlade, men där det inte står helt klart att riksdagens avsikter i ärendet helt uppfyllts. I yttrandet framhåller utskottet fyra sådana fall.

Det första fallet avser en riksdagsskrivelse med ett tillkännagivande om information till riksdagen med anledning av proposition 2008/09:61 Stabilitetsstärkande åtgärder för det svenska finansiella systemet (rskr. 2008/09:17) som regeringen betraktar som slutbehandlad med hänvisning till rapporteringen i budgetpropositionen för 2010. Av yttrandet framgår att tillkännagivandet betonar en fortlöpande information till riksdagen, och utskottet framhöll särskilt behovet av återrapportering till utskottet när det blir fråga om att infria statliga stödåtaganden. Med tanke på att stödprogrammen inte är avslutade, kommer utskottet att fortsätta följa frågan och förutsätter att regeringen fullföljer sin tidigare uttalade avsikt att fortlöpande informera riksdagen i ärendet.

Det andra fallet avser en riksdagsskrivelse om kredit till Lettland (rskr. 2009/10:63) som regeringen rapporterat som slutbehandlad. Utöver finansutskottets tillstyrkan i betänkande 2009/10:FiU2 av regeringens förslag till bemyndigande för regeringen att under 2010 besluta om en kredit till Lettland om högst 720 miljoner euro konstaterade utskottet att det i budgetpropositionen saknades uppgifter om villkoren för Sveriges kredit. Mot bakgrund av att uppgifter om avtalsvillkoren av olika skäl inte fanns med i propositionen var det, enligt utskottets mening, viktigt att regeringen, i samband med den första utbetalningen av Sveriges lån till Lettland, i en skrivelse återkom till riksdagen med ytterligare information. I yttrandet anges att utskottet dels har erfarit att regeringen har för avsikt att återkomma till riksdagen med en skrivelse i samband med att utbetalning sker, vilket troligen kommer att bli senare under 2010, dels kan konstatera att detta är i enlighet med vad utskottet angav vid behandlingen av regeringens förslag om en kredit till Lettland.

Det tredje fallet avser en riksdagsskrivelse om AP-fondernas verksamhet t.o.m. 2008 (rskr. 2009/10:57) som rapporterats som slutbehandlad. I sitt betänkande 2009/10:FiU6 utgick utskottet från att regeringen i kommande utvärderingar av AP-fondernas verksamhet noga följer fondernas förändringsarbete när det gäller organisation och förvaltningsmodeller. Eftersom det första tillfället för regeringen att rapportera om förändringsarbetet är i utvärderingen t.o.m. 2009, som överlämnas till riksdagen senare under våren 2010, kommer utskottet i samband med den behandlingen att fortsätta följa frågan.

Det fjärde fallet avser en riksdagsskrivelse om bemyndigande för Kammarkollegiet (rskr. 2009/10:163) som också rapporterats som slutbehandlad. Enligt utskottets yttrande har Kammarkollegiet fått disponera en särskild kredit i Riksgäldskontoret för inrättandet av nya myndigheter. I

utskottets betänkande 2009/10:FiU2 förutsatte utskottet att regeringen i samband med budgetpropositionen för 2011 återkommer till riksdagen med en redovisning av hur den nya modellen för finansiering av inrättandet av nya myndigheter fungerat.

Skatteutskottets yttrande

Skatteutskottet lämnar i sitt yttrande (yttr. 2009/10:SkU4y) kommentarer till tre av de fem beslut där skatteutskottet haft beredningsansvaret och som redovisas i regeringens skrivelse som inte slutbehandlade. Dessa tre beslut gäller tillkännagivanden till regeringen om frågor om dels avveckling av reklamskatten, dels införandet av en tonnageskatt, dels beskattning av ersättningar till ledamöter i Europaparlamentet (jfr *bilaga 3*).

Vad gäller tillkännagivandet om avskaffande av reklamskatten noterar utskottet att regeringen dels återkommande har prövat förutsättningarna för ett borttagande av reklamskatten utifrån de offentligfinansiella förutsättningarna i enlighet med intentionerna i riksdagens tillkännagivande, dels, senast inför budgetförslaget för 2010, har kommit till slutsatsen att ytterligare steg i reklamskattens avskaffande för närvarande inte kan tas. Utskottet anser att en sådan prövning är i överensstämmelse med tillkännagivandets ordalydelse men förutsätter att reklamskatten avskaffas i kommande förslag från regeringen.

När det gäller tillkännagivandet om införandet av en tonnageskatt understryker utskottet det angelägna i att denna fråga snart får sin lösning med hänvisning till de skäl som utskottet anfört i olika sammanhang (och vilka återges i utskottets yttrande). Därtill anför skatteutskottet att det har förståelse för att regeringen vid beredningen av en lagstiftning om tonnageskatt kan behöva bedöma närliggande frågor som har samband med rederinäringens arbetsförutsättningar, bl.a. hur det gällande sjöfartsstödet påverkas av en tonnageskatt samt hur den latent skatteskulden för rederinäringen ska lösas vid en övergång till tonnagebeskattning. Utskottet anser dock att det är angeläget att beredningen av frågan om tonnageskatt kan slutföras skyndsamt.

När det gäller beskattningen av ersättningar till ledamöter i Europaparlamentet anför skatteutskottet att det nyligen vid behandlingen av en motion förutsatte att regeringen skyndsamt bereder frågan utan något nytt tillkännagivande härom från riksdagen. Utskottet betonar att riksdagen genom tillkännagivandet har förutsatt att regeringen ska ombesörja en närmare undersökning av möjligheten att nationellt beskatta sådana kostnadsersättningar för utövande av uppdraget som inte motsvaras av utgifter som ersättningarna är avsedda att täcka. Av yttrandet framgår att skatteutskottet anser att den redovisning som presenteras i regeringens skrivelse inte uppfyller detta krav utan förutsätter att regeringen tar initiativ till en mer ingående behandling av frågan.

Civilutskottets yttrande

Av yttrandet (yttr. 2009/10:CU3y) framgår att civilutskottets granskning av regeringens redogörelse för skrivelser inom utskottets beredningsområde ger anledning till kommentarer från utskottets sida i fråga om två skrivelser som båda avser tillkännagivanden om juridiskt biträde för barn (bet. 1998/99:LU18 mom. 14, rskr. 185 samt bet. 2005/06:LU27 mom. 4 [res.], rskr. 309). I utskottets yttrande redovisas de två tillkännagivandena närmare liksom regeringens vidtagna och planerade åtgärder med anledning av dessa, dvs. att frågan behandlats i en remissbehandlad departementspromemoria (Ds 2002:13) och kommer att behandlas i samband med ett lagstiftningsprojekt i ett närliggande ämne våren 2010. Vidare erinrar civilutskottet i sitt yttrande om tidigare uttalanden från konstitutionsutskottet avseende dels vikten av att regeringen gör ansträngningar för att undvika onödigt tidsutdräkt vid regeringens behandling av riksdagens tillkännagivanden, dels att långa tidsutdräkter skapar en osäkerhet som ofta leder till att ämnet för tillkännagivandet kommer upp på nytt i olika sammanhang i riksdagen, dels att det är angeläget att en åtgärd som aviseras till en viss tidpunkt verkligen kommer till stånd och inte återkommande skjuts upp, dels behovet om förbättringar när det gäller bedömningar om när riksdagskrivelser kan antas bli slutbehandlade, i varje fall om tillkännagivandena är mer än ett år gamla (jfr *bilaga 4*).

Civilutskottet anser att det är angeläget att riksdagskrivelser med tillkännagivanden behandlas med omsorg och skyndsamhet och konstaterar att riksdagens tillkännagivanden i den aktuella frågan gjordes för snart elva respektive fyra år sedan. Utskottet anför i sitt yttrande dels att en sådan tidsutdräkt normalt sett inte kan anses vara acceptabel, dels att en längre tidsutdräkt i varje fall bör föranleda att regeringen i lämpligt sammanhang återkommer till riksdagen med närmare information om ärendets beredning. Vidare noterar utskottet att regeringen i de här fallen inte har angett någon beräknad sluttidpunkt för behandlingen av tillkännagivandena. Enligt civilutskottets mening kan det ifrågasättas om regeringen i de nu aktuella fallen har uppfyllt de krav som följer av konstitutionsutskottets ovan redovisade uttalanden.

Utrikesutskottets yttrande

Utrikesutskottets yttrande (yttr. 2009/10:UU2y) till konstitutionsutskottet över skrivelse 2009/10:75 begränsar sig till tillkännagivandet om *handläggningen av ärenden om bortförda barn* (bet. 2006/07:KU1 mom. 13, rskr. 45). Av yttrandet framgår att tillkännagivandet tillkom mot bakgrund av utrikesutskottets överväganden inom ramen för utrikesutskottets beredning av ett yttrande (jfr yttr. 2006/07:UU1y) till konstitutionsutskottet med anledning av konstitutionsutskottets behandling av budgetpropositionen för 2007.

Av yttrandet (jfr *bilaga 5*) i det föreliggande ärendet framgår att utrikesutskottet menar att det får anses råda oklarhet när det gäller regeringens redovisning av resultatet av den översyn som riksdagen via tillkännagi-

vande anmodat den att genomföra, och som regeringen enligt årets skrivelse 75 säger sig ha redovisat. Enligt utrikesutskottets yttrande menar regeringen att den redovisat hur handläggningen i Utrikesdepartementet av ärendena har utvecklats inom ramen för det uppföljningsprojekt civilutskottet har genomfört (2008/09:RFR8), men av rapporten 2008/09:RFR8 framgår tydligt att riksdagens utvärdering utgör en helt separat produkt och tvärtom inte ska föregripa regeringens översyn. Till detta kan enligt utrikesutskottet fogas att regeringen uttryckligen uppdrogs att informera *riksdagen* om resultatet av översynen. Utskottet noterar även i sitt yttrande att utrikesministern i en interpellationsdebatt i riksdagens kammare den 1 juni 2009 anförde att återrapportering i frågan skulle ske till riksdagen under 2009. Såvitt utrikesutskottet har kunnat utröna har riksdagen inte erhållit någon sådan information.

Socialförsäkringsutskottets yttrande

Utskottet anger i sitt yttrande (ytr. 2009/10:SfU3y) att det av regeringens skrivelse framgår att av de sex riksdagsskrivelser i ärenden som beretts av utskottet och som fortfarande inte är slutbehandlade är en från riksmötet 2003/04, fyra från riksmötet 2005/06 och en från riksmötet 2009/10 (jfr *bilaga 6*).

Utskottet påpekar vidare att även om antalet icke slutbehandlade ärenden har minskat något under de senaste åren vill utskottet, liksom tidigare, understryka vikten av att konkreta beredningsåtgärder med anledning av ett riksdagsbeslut påbörjas så snart som möjligt.

Vad gäller riksdagens tillkännagivande om permanenta uppehållstillstånd för offer för människohandel enligt riksdagsskrivelse 2005/06:71 noterar socialförsäkringsutskottet att regeringen nu har redovisat ärendet i proposition 2009/10:152. Utskottet anför i sitt yttrande att skrivelsen således kommer att kunna anges som slutbehandlad nästa gång. Utskottet förutsätter att flertalet av de övriga skrivelserna då också kommer att kunna redovisas som slutbehandlade.

Trafikutskottets yttrande

Utskottet konstaterar inledningsvis i sitt yttrande (ytr. 2009/10:TU3y) att riksdagens beslut inom utskottets beredningsområde avspeglas på ett fullständigt sätt i regeringens redovisning. Därutöver lyfter utskottet fram ett antal frågor som utskottet anser vara viktiga att uppmärksamma (jfr *bilaga 7*).

För det första pekar utskottet på att det återkommande har betonat vikten av att riksdagsskrivelser med tillkännagivanden hanteras med omsorg och skyndsamhet, bl.a. framgår av yttrandet att utskottet i sitt yttrande 2008/09:TU1y påtalade att det är angeläget att regeringen i nästa års redogörelse, där så är möjligt, anger beräknad sluttidpunkt för behandlingen av de eventuellt då återstående tillkännagivandena. Trafikutskottet konstaterar att det i regeringens redovisning för 2009 tillkommit beräknad sluttidpunkt

för två tillkännagivanden men att en sådan tidpunkt fortfarande saknas för sju av de tillkännagivanden som inte har slutbehandlats, även om det i skrivelsen ges en tämligen utförlig redovisning av beredningsläget för dessa sju tillkännagivanden. Mot bakgrund av detta betonar utskottet, liksom tidigare, att det inte bör förekomma att riksdagsskrivelser med tillkännagivanden inte är slutbehandlade efter flera år utan att det redovisas en bedömning av när dessa kan bli slutbehandlade.

För det andra välkomnar utskottet att regeringen under 2009 har slutbehandlat tre tillkännagivanden som var 5–10 år gamla samtidigt som utskottet påpekar att det fortfarande återstår tre tillkännagivanden som riksdagen avgett för 10–15 år sedan samt sju tillkännagivanden från riksmötena 2002/03–2005/06, vilka samtliga inte har slutbehandlats. Vad avser det äldsta tillkännagivandet inom utskottets beredningsområde som rör återinförandet av det statliga fritidsbåtsregistret väntas, enligt vad trafikutskottet inhämtat, en proposition avlämnas till riksdagen under maj månad 2010. Vidare uppmärksammar utskottet att tre av de icke slutbehandlade tillkännagivanden som riksdagen avgett sedan 5–10 år och som rör trafiksäkerhet fortfarande saknar beräknad tidpunkt för slutbehandling. Utskottet uppmärksammar även att detsamma gäller ett tillkännagivande om ekonomisk brottslighet inom taxinäringen från 2005/06.

För det tredje anges i yttrandet att trafikutskottet under 2009 har genomfört en uppföljning av lagen om skyldighet att tillhandahålla förnybara drivmedel, den s.k. pumplagen, (jfr 2009/10:RFR10). Vidare framgår av yttrandet dels att riksdagens tillkännagivande om lagförslaget och sammanhängande åtgärder för att främja förnybara bränslen är en av de skrivelser som inte har slutbehandlats och som saknar en angiven beräknad sluttidpunkt (jfr rskr. 2005/06:134), dels att trafikutskottet anger i betänkande 2009/10:TU15 Drivmedels- och fordonsfrågor m.m. att utskottet utgår från att regeringen återkommer till riksdagen med återrapportering om åtgärder med syftet att stimulera tillgång och efterfrågan på fler förnybara drivmedel, i enlighet med sitt tidigare tillkännagivande i betänkande 2005/06:TU6.

Avslutningsvis anges i yttrandet att trafikutskottet förutsätter att de tillkännagivanden som riksdagen avgett behandlas med hög prioritet och emotser att regeringen återkommer till riksdagen vid lämpligt tillfälle.

Näringsutskottets yttrande

Utskottet uppmärksammar i sitt yttrande (yttr. 2009/10:NU4y) regeringens redovisning av behandlingen av två riksdagsskrivelser som båda gäller beslut om statlig finansiering av civil flygindustri (bet. 2001/02:NU1 mom. 4, rskr. 109 och bet. 2007/08:FiU11 mom. 9, rskr. 24). Av yttrandet framgår att det förstnämnda beslutet behandlades av näringsutskottet och det andra – som var en utvidgning av det första – av finansutskottet. Mot bakgrund av att besluten gäller ärenden inom näringsutskottets beredningsområde väljer utskottet att här samlat ta upp redovisningarna av båda skrivelserna till prövning. Utskottet konstaterar i sitt yttrande att regering-

ens behandling av den första riksdagsskrivelsen från 2001 är avslutad och att regeringen följdriktigt har beslutat att lägga skrivelsen till handlingarna. Däremot ifrågasätter utskottet regeringens beslut att också lägga den andra skrivelsen (rskr. 2007/08:24) till handlingarna. Utskottet noterar att regeringen inte har avslutat behandlingen av frågan om statens delfinansiering av Volvo Aeros utvecklingsinsatser i flygmotorprojektet Trent XWB. Vidare anförs i yttrandet att eftersom den av riksdagen angivna låneramen inte är fullt utnyttjad verkar dessutom Näringsdepartementet – åtminstone enligt uppgift från tjänstemän på departementet – inte utesluta att regeringen kan fatta beslut om delfinansiering av nya civila flygindustriprojekt så länge som låneramen inte överskrids. Det är därmed enligt utskottet uppenbart att den andra riksdagsskrivelsen kan komma att kräva ”vidare ställningstagande från regeringens sida”. Näringsutskottet menar därför att den andra riksdagsskrivelsen inte bör anses som slutbehandlad och förutsätter att regeringen i nästa års motsvarande skrivelse med redogörelse för behandlingen av riksdagsskrivelser återkommer med en beskrivning av den fortsatta behandlingen av den andra riksdagsskrivelsen.

Arbetsmarknadsutskottets yttrande

Utskottet kommenterar i sitt yttrande (yttr. 2009/10:AU2y) tre av riksdagsskrivelserna i ärenden beredda av arbetsmarknadsutskottet och som fortfarande inte är slutbehandlade (jfr *bilaga 9*).

Vad gäller tillkännagivandet från april 2004 om en utredning om företagares ekonomiska situation vid arbetslöshet betonade utskottet igen vid förra årets behandling av motsvarande regeringsskrivelse (skr. 2008/09:75, yttr. 2008/09:AU7y) vikten av att frågan om företagarnas försäkringsvillkor vid arbetslöshet blir övervägd och utgick från att regeringen efter det att utredningen lämnat sitt slutbetänkande skulle återkomma till riksdagen så snart som möjligt. Utskottet noterar nu att så också har skett i och med att regeringen den 1 april 2010 lämnade proposition Trygghetssystemen för företagare (prop. 2009/10:120) till riksdagen. I yttrandet anges att utskottet dels ser med tillfredsställelse på att regeringen nu har lämnat propositionen om företagarnas trygghetssystem till riksdagen, dels kommer att bereda den del som avser arbetslöshetsförsäkring under våren.

Vad gäller tillkännagivandet från mars 2005 om a-kassa vid förtroendeuppdrag framgår av yttrandet att Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen (IAF) i oktober 2009 redovisade resultaten av sitt uppdrag i en skrivelse till Arbetsmarknadsdepartementet. I skrivelsen redogörs bl.a. för hur dagens regler för arbetslöshetsersättning i samband med förtroendeuppdrag tillämpas. IAF konstaterar att det i regelverket om arbetslöshetsförsäkringen inte finns några specifika bestämmelser om förtroendevaldas ställning och att det därför vore önskvärt att regeringen överväger att i någon form kodifiera den rättspraxis som utvecklats på området. Utskottet, som senast behandlade frågan i sitt betänkande 2009/10:AU2 och som då såg med tillfredsställelse på att frågan hade utretts av IAF, ansåg att den

fortsatta beredningen i Regeringskansliet bör avvaktas. I yttrandet framgår att en särskild utredare, enligt underhandsuppdrag från Arbetsmarknadsdepartementet, inom kort kommer att ges i uppdrag att ytterligare utreda frågan om a-kassa för förtroendevalda. Utredaren väntas redovisa resultatet av sin utredning under innevarande år. Mot bakgrund av detta har utskottet ingen invändning mot att riksdagsskrivelsen kvarstår som inte slutbehandlad.

Vad gäller tillkännagivandet om ratificering av ILO:s konvention nr 94 anges i yttrandet bl.a. att utskottet vid förra årets behandling av regeringens skrivelse inte hade någon invändning mot att skrivelsen kvarstod som inte slutbehandlad samt att Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet hade en avvikande mening. Vidare framgår av yttrandet att senast arbetsmarknadsutskottet behandlade frågan om ratificering av konventionen var i betänkande 2009/10:AU5 och att utskottet då bl.a. dels uppmärksammade vad det tidigare hade konstaterat i betänkande 2008/09:AU7, nämligen att det enligt Upphandlingsutredningens slutbetänkande (SOU 2006:28) får anses osäkert om en tillämpning av de krav som ILO-konvention 94 ställer är förenliga med EU:s direktiv om offentlig upphandling och andra gemenskapsrättsliga regler, dels stod fast vid ställningstagandet att något initiativ från riksdagens sida inte ansågs påkallat. Mot denna bakgrund har utskottet inget att invända mot att den aktuella skrivelsen (rskr. 2005/06:174) kvarstår som inte slutbehandlad men förutsätter att regeringen efter den fortsatta beredningen återkommer till riksdagen i frågan.

Tidigare behandling

Våren 2003 förutsatte konstitutionsutskottet att regeringen hörsammar riksdagens tillkännagivanden och att regeringen redovisar sina bedömningar för riksdagen om de begärda åtgärderna inte vidtas (bet. 2002/03:KU29). Om regeringen inte avser att vidta en begärd åtgärd i enlighet med riksdagsbeslutet, måste detta enligt utskottets mening redovisas för riksdagen inom tidsramen, om en sådan uppställts av riksdagen. Även skälen för att riksdagsbeslutet inte följs bör tas upp i sammanhanget. Om en redovisning inte kan ges i en skrivelse eller proposition till riksdagen, borde den enligt utskottets mening lämnas till riksdagen i någon annan form som gör den tillgänglig för samtliga ledamöter.

Våren 2004 underströk utskottet vikten av att regeringen gör ansträngningar för att undvika onödig tidsutdräkt (bet. 2003/04:KU21). Konstitutionsutskottet framhöll också vikten av att det särskilt vid längre tidsutdräkter ges fullgod information om orsakerna och att informationen självfallet kunde ges också i andra sammanhang än i skrivelse 75. Utskottet upprepade vidare sitt tidigare uttalande om hur regeringen skulle informera riksdagen om regeringen inte avsåg att följa ett tillkännagivande.

Våren 2005 förutsatte utskottet att rutinerna i Regeringskansliet skulle ses över som ett led i ansträngningarna att komma till rätta med onödiga tidsutdräkter (bet. 2004/05:KU24). Utskottet pekade också på vikten av att regeringens information inte är för knapphändig. Informationen borde svara mot de krav som uppställts genom tillkännagivandena.

Våren 2006 gjordes inom utskottets kansli en genomgång av riksdagens tillkännagivanden till regeringen (bet. 2005/06:KU34). Utskottet redovisade därvid de synpunkter på regeringens redogörelser av behandlingen av riksdagens skrivelser som utskottet framfört under årens lopp. Våren 1995 hade konstitutionsutskottet understrukit att utgångspunkten måste vara att de önskemål som tillkännagivandena avser bör tillgodosas (bet. 1994/95:KU30 s. 42). Om det visar sig finnas omständigheter som hindrar ett genomförande eller om regeringen gör en annan bedömning än riksdagen, måste dock regeringen kunna avstå från att vidta de åtgärder tillkännagivandet avser. En förutsättning borde då vara att regeringens bedömningar redovisas för riksdagen.

Våren 2007 framhöll utskottet att regeringens redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser under senare år förbättrats påtagligt (bet. 2006/07:KU17). Den hade blivit mer lättillgänglig och gav en utförligare information om beredningsläget i skilda ärenden. Det fanns dock enligt utskottets mening utrymme för ytterligare förbättringar. Särskilt gällde det information om vilka åtgärder som planeras och bedömningar av när riksdagsskrivelser kan antas bli slutbehandlade, i varje fall om tillkännagivandena är mer än ett år gamla. Utskottet underströk behovet av att sedvanliga beredningsåtgärder inte onödigtvis fördröjs och framhöll vikten av att en riksdagsskrivelse inte redovisas som slutbehandlad utan att samtliga delar av tillkännagivandet redovisats.

Våren 2008 framhöll utskottet att regeringens redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser har fortsatt att förbättras (bet. 2007/08:KU21). Information om vilka åtgärder som planeras och bedömningar om när riksdagsskrivelser antas bli slutbehandlade förekom enligt utskottet i större utsträckning än tidigare. Utskottet välkomnade denna utveckling och förutsatte att sådana uppgifter kommer att redovisas genomgående i kommande redogörelser. Utskottet betonade även dels att långa tidsutdräkter skapar en osäkerhet som ofta leder till att ämnet för tillkännagivandet kommer upp på nytt i olika sammanhang i riksdagen, dels att det är angeläget att en åtgärd som aviserats till en viss tidpunkt verkligen kommer till stånd och inte återkommande skjuts upp. Utskottet underströk återigen behovet av att beredningsåtgärder inte onödigtvis fördröjs.

Våren 2009 framhöll utskottet att regeringens redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser har fortsatt att förbättras (bet. 2008/09:KU21). Mot bakgrund av att flera utskott pekade på tidsutdräkterna när det gäller behandlingen av riksdagsskrivelser underströk konstitutionsutskottet åter behovet av att beredningsåtgärder inte onödigtvis fördröjs. Mot bakgrund av att regeringens skrivelse saknade uppgifter om två tillkännagi-

vanden från riksdagen betonade utskottet vikten av att regeringen noggsamt behandlar samtliga riksdagsbeslut vilka meddelats till regeringen genom riksdagsskrivelser och förutsatte att eventuella brister i Regeringskansliets rutiner åtgärdas i syfte att förhindra att det inträffade upprepas.

Övrigt

Regelrådets årsrapport 2009

Av rapporten framgår att Regelrådet avgett 222 yttranden över förslag till nya och ändrade regler och att rådet i 43 % av fallen har avstyrkt att förslagen införs på grund av att det inte varit visat att den lösning som valts är den bästa ur administrativ synpunkt. De konsekvensutredningar som legat till grund för förslagen bedömdes som bristfälliga i 53 % av fallen och i 7 % av fallen saknades de helt. Vidare framgår av rapporten att 56 % av författningsförslagen (myndighetsföreskrifter, regeringsförordningar samt propositioner) som kan få effekter för företaget och som lämnades under 2009 hade remitterats till rådet.

I rapporten konstateras således bl.a. dels att det finns stora brister i regelgivningsarbetet, dels att regelgivaren i ett stort antal fall har avstått från att remittera författningsförslag till rådet, vilket leder till misstanken att remiss i många fall underlåtit utan godtagbara skäl.

I rapporten redovisas även enkätundersökningar som rådet genomfört av bl.a. myndigheter i syfte att få kännedom om hur rådets yttranden uppfattas. Av rapporten framgår att ett fåtal myndigheter uppger att de i de flesta eller övervägande fallen ändrar föreskriftsförslagen när rådet avstyrker förslagen. På frågan om det förekommit att en konsekvensutredning kompletterats när rådet har bedömt att den är bristfällig svarar en knapp majoritet av myndigheterna att detta aldrig skett.

Därtill framgår av rapporten att enkätundersökningarna inte har innefattat Regeringskansliet. När det gäller effekterna av rådets yttranden har det framkommit att föreslagna regler och konsekvensutredningar bara i enstaka fall har ändrats eller kompletterats till följd av yttrandena.

Kommissionens arbetsprogram för 2010 m.m.

Av kommissionens arbetsprogram, KOM(2010) 135, framgår att den avser att dels lägga fram 46 förslag till förenklingar under de kommande åren, dels dra tillbaka ett antal obsoleta förslag till bl.a. direktiv och förordningar. Förteckningar på ovannämnda förslag till förenklingar samt obsoleta förslag återfinns i bilagorna III samt IV till arbetsprogrammet.

Därtill framgår av arbetsprogrammet att kommissionens förenkling av lagstiftning och minskning av den administrativa bördan kommer att förbli en prioriterad del av den fortsatta processen kring effektiv reglering på EU-nivå.

Vad gäller frågan om regelförenkling inom ramen för unionssamarbetet kan i sammanhanget påpekas att konstitutionsutskottet i sin granskning av arbetet med regelkvalitet och regelförenkling under hösten 2005 konstaterade bl.a. att det samarbete mellan många länder som den europeiska unionen innebär för svensk del har fört med sig vissa svårigheter att upprätthålla kraven på enkelhet och klarhet i reglerna samt att det även finns en risk att genomförandet av EG-rättsliga regler leder till en mer omfattande reglering i Sverige än som är nödvändig. Utskottet framhöll då att det inom den europeiska unionen emellertid bedrivs ett betydelsefullt arbete i syfte att förenkla gällande regler och förbättra ny lagstiftning. Utskottet betonade det angelägna i att den svenska hållningen i unionssamarbetet innebär att kraven på enkelhet och klarhet hävdas med kraft (bet. 2005/06:KU10 s. 48).

Utskottets ställningstagande

Regeringens redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser har fortsatt att förbättras. Information om vilka åtgärder som planeras och bedömningar av när riksdagsskrivelser antas bli slutbehandlade förekommer nu i mycket stor utsträckning. Utskottet välkomnar detta och förutsätter att sådana uppgifter kommer att redovisas genomgående i kommande redogörelser. Det finns dock alltså enligt utskottets mening utrymme för ytterligare förbättringar. Särskilt gäller det information om vilka åtgärder som planeras och bedömningar av när riksdagsskrivelser kan antas bli slutbehandlade. Det sistnämnda har aktualiserats i yttranden från civil- och trafikutskottet, vilka framhållit dels att vissa riksdagsskrivelser fortfarande saknar en angiven beräknad sluttidpunkt för behandling, dels att det är betydelsefullt att riksdagens tillkännagivanden hanteras med omsorg och skyndsamt. I sammanhanget kan konstitutionsutskottet i likhet med civilutskottet konstatera att elva år inte kan anses vara en acceptabel tidsutdräkt vad gäller behandlingen av ett tillkännagivande, i synnerhet om regeringen samtidigt brister i information till riksdagen om ärendets beredning. Finns det omständigheter som hindrar ett genomförande ska regeringen återkomma till riksdagen och redovisa skälen för sin bedömning.

Mot bakgrund av finans-, utrikes- och näringsutskottens iakttagelser kan konstitutionsutskottet konstatera att regeringens bedömning av några riksdagsskrivelser som slutbehandlade inte delas fullt ut av nämnda utskott.

Finansutskottet förutsätter att regeringen dels fullföljer sin tidigare uttalade avsikt att fortlöpande informera riksdagen med anledning av krispositionen om stabilitetsstärkande åtgärder för det svenska finansiella systemet, dels i en skrivelse återkommer till riksdagen i samband med den första utbetalningen av Sveriges lån till Lettland med ytterligare information om bl.a. villkoren för Sveriges kredit.

Av utrikesutskottets yttrande framgår att det får anses råda oklarhet när det gäller regeringens redovisning av resultatet av den översyn av handläggningen av ärenden om bortförda barn som riksdagen via tillkännagivande anmodat den att genomföra och som regeringen i årets skrivelse säger sig ha redovisat. Utrikesutskottet pekar bl.a. dels på att regeringen uttryckligen fick i uppdrag att informera *riksdagen* om resultatet av översynen, dels på att utrikesministern i riksdagens kammare den 1 juni 2009 anförde att en återrapportering till riksdagen i frågan skulle ske under 2009, dels på att riksdagen, såvitt utrikesutskottet kunnat utröna, inte har fått någon sådan information.

Näringsutskottet anför i sitt yttrande att riksdagsskrivelsen som avser riksdagens bemyndigande till regeringen om en låneram för civila flygutvecklingsprojekt inte bör anses som slutbehandlad och förutsätter att regeringen i nästa års skrivelse med redogörelse för behandlingen av riksdagsskrivelser återkommer med en beskrivning av den fortsatta behandlingen av riksdagsskrivelsen.

Konstitutionsutskottet gör ingen annan bedömning än de nämnda utskotten och förutsätter att regeringen vidtar de åtgärder som krävs för att utskottens synpunkter ska bli beaktade.

På sitt eget område noterar konstitutionsutskottet – utöver vad som anförts ovan angående handläggningen av ärenden om bortförda barn – att tillkännagivandet om ett utvidgat grundlagsskydd för ny kommunikation som sker med elektromagnetiska vågor innefattar att regeringen återkommer med förslag till ändringar i de tryck- och yttrandefrihetsrättsliga grundlagarna om en analys skulle visa att dessa behöver ändras innan de kan tillämpas på ny användning av tekniken. I skrivelsen redovisar regeringen riksdagsskrivelsen som slutbehandlad trots att den efterfrågade analysen ännu inte är klar. Utskottet förutsätter att regeringen framledes återkommer till riksdagen i enlighet med det aktuella tillkännagivandet.

Vidare vill utskottet mot bakgrund av näringsutskottets synpunkter understryka betydelsen av att regeringen noggrant beaktar riksdagens beslut och tillkännagivanden innan den redovisar en riksdagsskrivelse som slutbehandlad. Innebörden av en slutbehandling är enligt konstitutionsutskottet att riksdagens uppdrag till regeringen anses slutfört. I fallet med riksdagens bemyndigande till regeringen om en låneram för civila flygutvecklingsprojekt skulle detta ha inneburit att bemyndigandet upphört.

I sammanhanget önskar utskottet peka på regeringens rapportering i frågan om beskattningen av ersättningar till ledamöter i Europaparlamentet. Den aktuella riksdagsskrivelsen rapporteras i redogörelsen som ännu inte slutbehandlad, men regeringen aviserar att den överväger att lägga skrivelserna till handlingarna. I det aktuella fallet anser skatteutskottet att regeringens redovisning inte uppfyller de krav som riksdagen tillkännagivit regeringen och förutsätter att regeringen tar initiativ till en mer ingående behandling av frågan.

Avslutningsvis önskar konstitutionsutskottet framhålla den betydelse regeringens rapportering om huruvida riksdagsskrivelser är slutbehandlade eller inte och om de beredningsåtgärder som genomförts eller planeras har för att riksdagen ska kunna avgöra om regeringen genomfört de beslut som riksdagen fattat. Utskottet har mot denna bakgrund för avsikt att framläsa förstärka sin granskning av redogörelsen.

Särskilt yttrande

Behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen (s, v, mp)

Berit Andnor (s), Morgan Johansson (s), Yilmaz Kerimo (s), Helene Petersson i Stockaryd (s), Billy Gustafsson (s), Marianne Berg (v), Phia Andersson (s) och Mikael Johansson (mp) anför:

Vi delar utskottets ställningstagande men vill därutöver framhålla följande. Enligt vår mening har regeringen inte fullföljt riksdagens tillkännagivande om en översyn av mediekoncentrationen i Sverige (rskr. 2007/08:141). Vi bedömer att redogörelsen som regeringen lämnat i budgetpropositionen för 2010 vad gäller marknadssituationen på medieområdet inte når upp till kraven i riksdagens tillkännagivande.

Därtill anser vi att regeringen i följande fall tagit alldeles för lång tid på sig i behandlingen av riksdagsskrivelsena.

I fallet med tillkännagivandet om a-kassa vid förtroendeuppdrag som gjordes för fem år sedan (rskr. 2004/05:181) bedömer vi att det visserligen är bra att frågan nu utretts av IAF, men vi anser att det har gått alldeles för lång tid, inte minst mot bakgrund av att regeringen redan i förförra årets skrivelse (skr. 2007/08:75) sade att man hade för avsikt att återkomma till riksdagen under 2008.

I fallet med tillkännagivandet som gjordes för fyra år sedan (rskr. 2005/06:174) om att Sverige bör ratificera ILO:s konvention 94 bör enligt vår mening riksdagsskrivelsen slutbehandlas utan ytterligare dröjsmål. Mot bakgrund av både den förbättring av möjligheterna att motverka social dumpning som en ratificering av ILO:s konvention 94 skulle innebära och EU-domstolens beslut i bl.a. Laval- och Ruffertmålen anser vi att regeringen bör verka för att hinder på EU-nivå för en svensk ratificering av ILO nr 94 undanröjs.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Skrivelsen

Regeringens skrivelse 2009/10:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen.

BILAGA 2

Finansutskottets yttrande
2009/10:FiU6y

Regeringens behandling av riksdagens
skrivelser

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har anmodat övriga utskott att yttra sig över regeringens skrivelse 2009/10:75 med redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen.

Utskottets överväganden

I skrivelsen redogör regeringen för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen. Utskottet har granskat regeringens redovisning av de 57 riksdagsskrivelser som tillkommit efter att ärendena beretts i finansutskottet. Av dessa 57 riksdagsskrivelser rapporterar regeringen att 45 är slutbehandlade och att 12 inte är slutbehandlade. Det är värt att notera att finansutskottet, enligt den gällande budgetordningen, i sina betänkanden behandlar samtliga ärenden som läggs fram i tilläggsbudgetar och 17 av de 57 riksdagsskrivelserna har tillkommit på detta sätt.

Granskningen visar att riksdagens beslut till övervägande delen har fullföljts på det sätt som riksdagen avsåg vid beslutstillfället och genomförts inom avsedd tid.

Utskottet vill erinra om att den rapportering som regeringen gör av om behandlingen av riksdagens skrivelser är slutbehandlade eller inte är central för att riksdagen ska kunna avgöra om regeringen genomfört de beslut som riksdagen fattat. De motiveringar som regeringen lämnar i anslutning till respektive riksdagsskrivelse ger i de allra flesta fall underlag för den bedömning som regeringen gjort av om riksdagsskrivelsen ska anses som slutbehandlad eller inte. Utskottet noterar dock att det finns fall inom finansutskottets område där regeringen rapporterat riksdagsskrivelser som slutbehandlade, men där det inte står helt klart att riksdagens avsikter i ärendet helt uppfyllts.

Regeringen har rapporterat *riksdagsskrivelse 2008/09:17 med tillkännagivande angående information till riksdagen med anledning av proposition 2008/09:61 Stabilitetsstärkande åtgärder för det svenska finansiella systemet* som slutbehandlad och hänvisar till rapportering i budgetpropositionen för 2010. Det tillkännagivande som riksdagen gjorde betonar en fortlöpande information till riksdagen, och utskottet framhöll särskilt behovet av återslag till utskottet när det blir fråga om att infria statliga stödåtaganden. Med tanke på att stödprogrammen inte är avslutade, kommer utskottet att fortsätta följa frågan och förutsätter att regeringen fullföljer sin tidigare uttalade avsikt att fortlöpande informera riksdagen i ärendet.

Regeringen har rapporterat *riksdagsskrivelse 2009/10:63 om kredit till Lettland* som slutbehandlad. I utskottets betänkande 2009/10:FiU2 tillstyrks regeringens förslag att regeringen under 2010 beslutar om en kredit till Lettland om högst 720 miljoner euro. Utskottet konstaterade att det i propositionen saknades uppgifter om villkoren för Sveriges kredit. Mot bakgrund av att uppgifter om avtalsvillkoren av olika skäl inte finns med i propositionen var det, enligt utskottets mening, viktigt att regeringen, i samband med den första utbetalningen av Sveriges lån till Lettland, i en skrivelse återkommer till riksdagen med ytterligare information. Utskottet har erfarit att regeringen har för avsikt att återkomma till riksdagen med

en skrivelse i samband med att utbetalning sker, vilket troligen kommer att bli senare under 2010. Utskottet kan konstatera att detta är i enlighet med vad utskottet angav vid behandlingen av regeringens förslag om en kredit till Lettland.

Dessutom har utskottet noterat att *riksdagsskrivelse 2009/10:57 om AP-fondernas verksamhet t.o.m. 2008* rapporterats som slutbehandlad. I sitt betänkande 2009/10:FiU6 utgick utskottet från att regeringen i kommande utvärderingar av AP-fondernas verksamhet noga följer fondernas förändringsarbete när det gäller organisation och förvaltningsmodeller. Eftersom det första tillfället för regeringen att rapportera om förändringsarbetet är i utvärderingen t.o.m. 2009, som överlämnas till riksdagen senare under våren 2010, kommer utskottet i samband med den behandlingen att fortsätta följa frågan. Likaså kommer utskottet att fortsätta följa *riksdagsskrivelse 2009/10:163 om bemyndigande för Kammarkollegiet* som också rapporterats som slutrapporterad. Kammarkollegiet har fått disponera en särskild kredit i Riksgäldskontoret för inrättandet av nya myndigheter. I utskottets betänkande 2009/10:FiU2 förutsatte utskottet att regeringen i samband med budgetpropositionen för 2011 återkommer till riksdagen med en redovisning av hur den nya modellen för finansiering av inrättandet av nya myndigheter fungerat.

Stockholm den 4 maj 2010

På finansutskottets vägnar

Stefan Attefall

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Stefan Attefall (kd), Bertil Kjellberg (m), Anna Lilliehöök (m), Sonia Karlsson (s), Lars Elinderson (m), Monica Green (s), Nina Lundström (fp), Hans Hoff (s), Peder Wachtmeister (m), Göran Pettersson (m), Tommy Ternemar (s), Emma Henriksson (kd), Jörgen Hellman (s), Christina Zedell (s), Per Åsling (c) och Mats Pertoft (mp).

BILAGA 3

Skatteutskottets yttrande 2009/10:SkU4y

Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har gett skatteutskottet och övriga utskott tillfälle att yttra sig över regeringens skrivelse 2009/10:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen.

Av de skrivelser som tas upp i regeringens redogörelse avser 41 riksdagens beslut i ärenden där skatteutskottet haft beredningsansvaret. I de allra flesta fallen gäller det skrivelser som har samband med lagstiftningsärenden som utskottet har berett under 2009. Fem tillkännagivanden redovisas som inte slutbehandlade. Dessa fem beslut gäller följande frågor.

Skadlig skattekonkurrens i Europeiska unionen

Riksdagens skrivelse den 5 december 2000 med anledning av motion 2000/01:Sk8 yrkande 3 (mp) avser ett tillkännagivande om att regeringen i samband med en översyn inom EU-kommissionen av uppförandekoden för företagsbeskattning bör arbeta för en utvidgning av tillämpningsområdet för koden till att omfatta även skadlig skattekonkurrens som avser löntagare (rskr. 2000/01:70, prop. 2000/01:12, bet. 2000/01:SkU6 mom. 3). I motionsyrkandet hade föreslagits ett tillkännagivande om ett aktivt agerande inom det mellanstatliga samarbetet för att förhindra upptrappad konkurrens genom skattenedsättningar för utländska nyckelpersoner.

Enligt redogörelsen (s. 66) fortsatte uppförandekodgruppen även under 2009 sitt arbete med att se till att medlemsstaterna uppfyller sina åtaganden enligt uppförandekoden för företagsbeskattning. Under andra halvåret 2009 hade Sverige ordförandeskapet. I slutet av 2008 uppnåddes efter långvariga diskussioner en samsyn bland medlemsstaterna om vad som skulle ligga inom gruppens mandat. Denna samsyn innebar dock ingen utvidgning av kodens tillämpningsområde. Det kan enligt regeringen konstateras att det inte finns något intresse för de andra medlemsstaterna att diskutera behovet av en översyn av kodens tillämpningsområde. Mot denna bakgrund bedömer regeringen det som uteslutet att frågan om skatteincitament

för nyckelpersoner under överskådlig tid kan komma att tas upp inom ramen för arbetet inom uppförandekodgruppen. Regeringen avser därför att överväga att lägga skrivelsen till handlingarna.

Avskaffande av reklamskatten

Riksdagens skrivelse den 10 april 2002 med anledning av yrkanden i motioner (s, m, v, kd, c, fp och mp) avser ett tillkännagivande om att en avveckling av reklamskatten bör prioriteras i den kommande budgetberedningen, dock med beaktande av de budgetpolitiska målen (rskr. 2001/02:201, bet. 2001/02:SkU20).

Enligt tidigare redogörelser har frågan prioriterats för budgetåren 2003–2005 utan att förutsättningar bedömts föreligga för finansiering av ett avskaffande av reklamskatten med beaktande av de budgetpolitiska målen.

I redogörelsen för 2005 redovisades att regeringen i den närmast föregående budgetberedningen funnit det möjligt att finansiera ett första steg i avskaffandet av den resterande reklamskatten (prop. 2005/06:1 finansplan m.m. avsnitt 5.6.3) fr.o.m. den 1 januari 2006. Skatten på annonser i allmänna nyhetstidningar sänktes från 4 till 3 % och reklamskatten i övrigt från 11 till 8 %. Samtidigt höjdes gränsen för när skatt måste betalas från 12 till 50 miljoner kronor. Skattesänkningen beräknades motsvara drygt 300 miljoner kronor. I redogörelsen för 2006 hänvisade regeringen till vad den framhållit i budgetpropositionen för 2007, nämligen att det är viktigt att den resterande reklamskatten kan avskaffas så snart som möjligt men att finansiering saknas. I redogörelsen för 2007 hänvisades till att regeringen i budgetpropositionen för 2008 (prop. 2007/08:1 finansplan m.m. avsnitt 5.7.3) aviserat ett ytterligare steg i avskaffandet av den resterande reklamskatten, vilket också har genomförts (prop. 2007/08:18 Sänkt reklamskatt för vissa periodiska publikationer). Samtliga periodiska publikationer, även gratisutdelade, som inte är annonsblad, katalog eller program har därmed fått samma lägre reklamskatt som sedan den 1 januari 2006 gäller för allmänna nyhetstidningar. Lagändringarna tillämpades retroaktivt fr.o.m. den 1 januari 2007.

I redogörelserna för 2008 (s. 70) och för 2009 (s. 66) har regeringen hänvisat till att regeringen i budgetpropositionerna för 2009 och 2010 har angivit att frågan om ytterligare steg i avskaffandet av reklamskatten hade prövats i budgetberedningen. Regeringen vidhåller i redogörelserna uppfattningen att den resterande reklamskatten bör avskaffas. Regeringen framhåller emellertid i den nu ifrågavarande redogörelsen att den för närvarande har prioriterat skatteändringar som på kort och lång sikt stärker sysselsättningen före en ytterligare sänkning av reklamskatten.

Förmån av fri bil

Riksdagens skrivelse den 15 mars 2007 med bifall till motionerna 2006/07:Sk204 (m), 2006/07:Sk209 (fp) och 2006/07:Sk224 (s) avser ett tillkännagivande om att alkoholås inte bör påverka bilförmånens värde och att regeringen bör se över reglerna på detta område och återkomma till riksdagen (rskr. 2006/07:114, bet. 2006/07:SkU10 punkt 4).

I redogörelserna för 2007 och 2008 angavs att ärendet bereds inom Regeringskansliet. Enligt den här ifrågavarande redogörelsen för 2009 (s. 68) avser regeringen att ta ställning i frågan om skattefrihet för alkoholås i förmånsbilar i 2010 års ekonomiska vårproposition.

Tonnageskatt

Riksdagens skrivelse den 15 mars 2007 med bifall till motion 2006/07:T241 yrkande 4 (c) avser ett tillkännagivande om att regeringen ska påskynda beredningen av en tonnageskatt för sjöfartsnäringen och återkomma till riksdagen med förslag till lagstiftning (rskr. 2006/07:115, bet. 2006/07:SkU11 punkt 2).

I skrivelsen (s. 68) anför regeringen att den fortsätter att bereda frågan om tonnageskatt så skyndsamt som möjligt. Som framförts tidigare är det dock angeläget att det fortsatta arbetet inte inkräktar på andra mer prioriterade skattefrågor. Regeringen och riksdagen har prioriterat många skattefrågor under året. Ärendet bereds vidare inom Regeringskansliet.

Beskattning av ersättningar till ledamöter i Europaparlamentet

Riksdagens skrivelse den 20 maj 2009 med delvis bifall till motionerna 2008/09:Sk16 yrkande 2 (s) och 2008/09:Sk17 yrkande 2 (mp) avser ett tillkännagivande om att regeringen ska undersöka möjligheten av att beskatta sådana kostnadsersättningar till ledamöter i Europaparlamentet som betalas ut för utövande av uppdraget, men som ej motsvaras av utgifter som ersättningarna är avsedda att täcka och att regeringen ska återkomma till riksdagen i (rskr. 2008/09:270, bet. 2008/09:SkU36).

I skrivelsen (s. 76) lämnar regeringen en redogörelse med innebörden att EU-rätten innebär att Europaparlamentet har att exklusivt fastställa villkoren för kostnadsersättningen och att denna ska vara skattefri. Regeringen gör med hänsyn härtill bedömningen att det inte är möjligt att beskatta ledamöternas kostnadsersättningar. Regeringen avser därför att överväga att lägga skrivelsen till handlingarna.

Utskottets överväganden

Reklamskattens konstruktion har medfört att en stor andel av skatten betalas av dagstidningarna samtidigt som reklam t.ex. via tv och Internet inte träffas av denna skatt. Utskottet noterar att regeringen i enlighet med intentionerna i riksdagens tillkännagivande återkommande har prövat förutsättningarna för ett borttagande av reklamskatten utifrån de offentligfinansiella förutsättningarna. Senast inför budgetförslaget för 2010 har regeringen kommit till slutsatsen att ytterligare steg i reklamskattens avskaffande för närvarande inte kan tas. En sådan prövning är i överensstämmelse med tillkännagivandets ordalydelse. Utskottet förutsätter dock att reklamskatten avskaffas i kommande förslag från regeringen.

Det framgår av skrivelsen att regeringen fortsätter att bereda frågan om tonnageskatt så skyndsamt som möjligt, dock utan att detta ska inkräkta på andra mer prioriterade skattefrågor. Utskottet vill understryka det angelägna i att denna fråga snart får sin lösning med hänvisning till de skäl som utskottet anfört i olika sammanhang. I motsvarande yttrande till konstitutionsutskottet förra våren (ytr. 2008/09:SkU6y) framhöll utskottet att Sverige utmärker sig gentemot andra sjöfartsnationer inom EU genom att inte ge sjöfartsnäringen möjlighet att betala tonnageskatt som alternativ till vanlig inkomstbeskattning och bedömde att frågan om tonnageskatt är av vikt för rederinäringens utveckling i Sverige. Vidare har utskottet bl.a. erinrat om att kommissionen den 21 januari 2009 presenterade centrala strategiska mål för Europas sjötransporter fram till 2018 (COM(2009) 8 slutlig). Där anför kommissionen bl.a. att tydliga och konkurrenskraftiga EU-ramar för tonnagebeskattning, inkomstbeskattning och statligt stöd bör upprätthållas och i tillämpliga fall förbättras mot bakgrund av erfarenheterna från tillämpningen av de tidigare riktlinjerna för statligt stöd till sjötransport. Kommissionen betonar att EU-flaggstater står inför en skarp konkurrens från flaggstater utanför EU.

Utskottet har förståelse för att regeringen vid beredningen av en lagstiftning om tonnageskatt kan behöva bedöma närliggande frågor som har samband med rederinäringens arbetsförutsättningar, bl.a. hur det gällande sjöfartsstödet påverkas av en tonnageskatt. Vidare måste ställning tas till hur frågan med den latent skatteskulden för rederinäringen ska lösas vid en övergång till tonnagebeskattning. Utskottet anser dock att det är angeläget att beredningen av frågan om tonnageskatt kan slutföras skyndsamt.

När det gäller beskattningen av ersättningar till ledamöter i Europaparlamentet har utskottet nyligen vid behandlingen av en motion förutsatt att regeringen skyndsamt bereder frågan utan något nytt tillkännagivande härom från riksdagen. Utskottet vill betona att riksdagen genom tillkännagivandet har förutsatt att regeringen ska ombesörja en närmare undersökning av möjligheten att nationellt beskatta sådana kostnadsersättningar för

utövande av uppdraget som inte motsvaras av utgifter som ersättningarna är avsedda att täcka. Utskottet anser att den redovisning som presenteras i den nu förevarande skrivelsen inte uppfyller detta krav utan förutsätter att regeringen tar initiativ till en mer ingående behandling av frågan.

Utskottet har inte någon kommentar med anledning av regeringens redovisning i övriga delar.

Stockholm den 20 april 2010

På skatteutskottets vägnar

Lennart Hedquist

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Lennart Hedquist (m), Lars Johansson (s), Laila Bjurling (s), Ulf Berg (m), Jörgen Johansson (c), Raimo Pärssinen (s), Agneta Berliner (fp), Christin Hagberg (s), Lena Asplund (m), Lennart Sacrédeus (kd), Jessica Polfjärd (m), Marie Engström (v), Britta Rådström (s), Karin Nilsson (c), Helena Leander (mp) och Birgitta Eriksson (s).

Särskilt yttrande

Helena Leander (mp) anför:

Regeringen har år efter år i budgetarbetet funnit att reklamskatten av statsfinansiella skäl inte kan avskaffas. Eftersom reklamskatten uppenbarligen är viktig för statsfinanserna kan ett bättre sätt att komma tillrätta med problemet med rådande snedvridning vara att undersöka möjligheterna att i stället utvidga reklamskatten till att omfatta även tv, radio, Internet och direktreklam. Miljöpartiet har lagt fram ett förslag om en sådan utvidgning. Förslaget har nyligen behandlats i riksdagen (bet. 2009/10:SkU29) men har inte fått majoritet. Vi avser emellertid att återkomma med förslag om ett nytt tillkännagivande till regeringen som innebär att reklamskatten behålls och utvidgas.

BILAGA 4

Civilutskottets yttrande 2009/10:CU3y

Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har den 23 mars 2010 anmodat övriga utskott att yttra sig över regeringens skrivelse 2009/10:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen. Ingen motion har väckts med anledning av skrivelsen.

Konstitutionsutskottets anmodan föranleder följande yttrande från civilutskottet.

Utskottets överväganden

Regeringens skrivelse

I skrivelsen lämnar regeringen en redovisning av de åtgärder som regeringen vidtagit med anledning av de riksdagsbeslut som meddelats i riksdagens skrivelser till regeringen.

Av de riksdagsbeslut som redovisas i årets skrivelse faller sammanlagt 26 skrivelser under civilutskottets beredningsområde, varav 18 ärenden anges som slutbehandlade.

Utskottets ställningstagande

Civilutskottets granskning av regeringens redogörelse för skrivelser inom utskottets beredningsområde ger anledning till kommentarer från utskottets sida i fråga om två av skrivelserna (bet. 1998/99:LU18, rskr. 185, p. Ju 1 i regeringens skrivelse, samt bet. 2005/06:LU27, rskr. 309, p. Ju 18 i regeringens skrivelse). Båda skrivelserna avser tillkännagivanden om juridiskt biträde för barn.

Enligt riksdagens tillkännagivande från våren 1999 borde frågan om införande av en möjlighet att i vissa särskilt konfliktfyllda vårdnads- och umgängestvister kunna förordna ett juridiskt biträde för barn bli föremål för särskild uppmärksamhet inom ramen för ett pågående utredningsarbete. Tillkännagivandet från våren 2006 gick ut på att regeringen skulle återkomma till riksdagen med lagförslag med innebörden att barn ska ha rätt till ett eget juridiskt biträde i alla mål om vårdnad, boende och umgänge.

I skrivelsen redovisar regeringen när det gäller båda skrivelserna att frågan behandlas i den remissbehandlade departementspromemorian Utövande av barns rättigheter i familjerättsprocesser (Ds 2002:13) och kommer att behandlas i samband med ett lagstiftningsprojekt i ett närliggande ämne våren 2010.

Utskottet vill erinra om att konstitutionsutskottet vid flera tidigare tillfällen har berört frågan om tidsutdräkten vid regeringens behandling av riksdagens tillkännagivanden. Konstitutionsutskottet har bl.a. understrukt vikten av att regeringen gör ansträngningar för att undvika onödig tidsutdräkt (bet. 2003/04:KU21). Därutöver har konstitutionsutskottet anfört bl.a. att långa tidsutdräkter skapar en osäkerhet som ofta leder till att ämnet för tillkännagivandet kommer upp på nytt i olika sammanhang i riksdagen samt att det är angeläget att en åtgärd som aviseras till en viss tidpunkt verkligen kommer till stånd och inte återkommande skjuts upp (bet. 2007/08:KU21). Konstitutionsutskottet har också efterfrågat förbättringar när det gäller bedömningar om när riksdagsskrivelser kan antas bli slutbehandlade, i vart fall om tillkännagivandena är mer än ett år gamla (bet. 2006/07:KU17).

Även enligt civilutskottets mening är det angeläget att riksdagsskrivelser med tillkännagivanden behandlas med omsorg och skyndsamhet. Utskottet kan konstatera att riksdagens tillkännagivanden i den aktuella frågan gjordes för snart elva respektive fyra år sedan. En sådan tidsutdräkt kan normalt sett inte anses vara acceptabel. I vart fall bör en längre tidsutdräkt föranleda att regeringen i lämpligt sammanhang återkommer till riksdagen med närmare information om ärendets beredning. Vidare kan noteras att regeringen i de här fallen inte har angett någon beräknad sluttidpunkt för behandlingen av tillkännagivandena. Enligt utskottets mening kan det ifrågasättas om regeringen i de nu aktuella fallen har uppfyllt de krav som följer av konstitutionsutskottets ovan redovisade uttalanden.

Stockholm den 20 april 2010

På civilutskottets vägnar

Carina Moberg

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Carina Moberg (s), Inger René (m), Ewa Thalén Finné (m), Johan Löfstrand (s), Eva Bengtson Skogsberg (m), Christina Oskarsson (s), Jan Ertsborn (fp), Hillevi Larsson (s), Christine Jönsson (m), Gunnar Sandberg (s), Yvonne Andersson (kd), Anti Avsan (m), Egon Frid (v), Lars Tysklind (fp), Jan Lindholm (mp), Maria Kornevik Jakobsson (c) och Maria Stenberg (s).

BILAGA 5Utrikesutskottets yttrande
2009/10:UU2yRedogörelse för behandlingen av
riksdagens skrivelser till regeringen

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet anmodade den 23 mars samtliga andra utskott att, i de delar som faller inom respektive utskotts beredningsområde, yttra sig över regeringens skrivelse 2009/10:75 *Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen*. Utrikesutskottet beslutade den 13 april, efter genomförd granskning av de aktuella delarna av regeringens skrivelse, att inte yttra sig till konstitutionsutskottet.

Utrikesutskottet har sedermera beslutat yttra sig till konstitutionsutskottet över skrivelse 2009/10:75 (p. UD 1). Under denna punkt, som faller inom konstitutionsutskottets beredningsområde, återfinns regeringens behandling av riksdagsskrivelse 2006/07:45 (prop. 2006/07:1 utg.omr. 1, bet. 2006/07:KU1). Till betänkandet 2006/07:KU1 yttrade sig utrikesutskottet genom yttrande 2006/07:UU1y. I yttrandet 2006/07:UU1y behandlar utrikesutskottet bl.a. frågan om handläggningen av ärenden som rör bortförda barn, vilket är det moment som redovisas i årets skrivelse 75.

Bakgrund

Yttrande 2006/07:UU1y och betänkande 2006/07:KU1

Konstitutionsutskottet beslutade vid sammanträde den 19 oktober 2006 att bereda utrikesutskottet tillfälle att yttra sig över budgetpropositionen 2006/07:1 Utgiftsområde 1 Rikets styrelse jämte eventuella motioner.

Inom ramen för sitt yttrande 2006/07:UU1y valde utrikesutskottet att behandla även den enskilda motionen 2006/07:U265 (kd) yrkande 1, i vilken föreslås förbättringar i handläggningen av ärenden rörande bortförda barn. Motionsyrkandet överlämnades till konstitutionsutskottet.

I utrikesutskottets överväganden anfördes att skyddet och respekten för de mänskliga och medborgerliga rättigheterna när det gäller en av de svagaste och mest utsatta grupperna i samhället – barnen – måste utgöra en kärnuppgift för berörda svenska myndigheter, och ärenden som rör bort-

förda barn prioriteras. Utrikesutskottet menade därför att regeringen mot denna bakgrund borde göra en översyn av hur handläggningen av denna typ av ärenden kunde förbättras och effektiviseras samt därefter i lämplig form informera riksdagen om resultaten av en dylik översyn.

Konstitutionsutskottet delade i sitt betänkande 2006/07:KU1 (s. 63) utrikesutskottets bedömning av frågan om ärenden om bortförda barn. Konstitutionsutskottet föreslog ett tillkännagivande i enlighet med den av utrikesutskottet föreslagna lydelsen: ”Riksdagen ger regeringen till känna som sin mening att – mot den bakgrund som utrikesutskottet redovisat – en översyn bör göras av hur handläggningen av denna typ av ärenden kan förbättras och effektiviseras samt därefter i lämplig form informera riksdagen om resultaten av en sådan översyn.” Riksdagen beslutade i enlighet med konstitutionsutskottets betänkande (rskr. 2006/07:45).

Regeringens skrivelser 2007/08:75 och 2008/09:75

Regeringen anförde i skrivelse 2007/08:75 (s. 36) att en översyn av UD:s arbete med dessa frågor hade gjorts. På Utrikesdepartementet fortsatte arbetet med att effektivisera handläggningen av dessa ärenden. Resultatet av de samlade ansträngningarna skulle komma att redovisas under 2008. Skrivelsen var inte slutbehandlad.

I skrivelse 2008/09:75 (s. 38) framhöll regeringen att en översyn av UD:s arbete med dessa frågor hade gjorts, och på departementet fortsatte arbetet med att effektivisera handläggningen av dessa ärenden. Vidare konstaterades att civilutskottet under 2008 hade påbörjat ett uppföljningsprojekt om bortförda barn. Projektet beräknades vara avslutat i mars 2009. När resultatet av uppföljningen var klart kunde ställning tas till vilka ytterligare åtgärder som kunde behövas. Momentet var inte slutbehandlat.

Civilutskottets behandling och beslut om uppföljning

Som en del i civilutskottets arbete med uppföljning och utvärdering av fattade riksdagsbeslut samt som ett led i arbetet med att fördjupa kunskapsunderlaget inför beredningen av motioner inom området beslutade civilutskottet den 8 april 2008 att göra en uppföljning av frågan om olovligen bortförda och kvarhållna barn i internationella förhållanden (prot. 2007/08:20 § 6). Syftet med uppföljningen var att belysa omfattningen av bortförda och kvarhållna barn i internationella förhållanden, beskriva hur denna fråga hanteras av myndigheterna samt belysa om det finns eventuella problem i regelverket och om det finns eventuella andra hinder när det gäller myndigheternas förutsättningar att kunna lösa uppkomna problem så skyndsamt som möjligt.

Civilutskottet behandlade i betänkande 2008/09:CU24 tre motionsyrkanden om bortförda barn i internationella förhållanden. Motionerna avslogs med hänvisning till pågående arbete och civilutskottets uppföljningsprojekt. Civilutskottet betonade emellertid att det för sin del inte hade någon

annan principiell uppfattning än motionärerna. Civilutskottet framhöll också att riksdagen hösten 2006 ställde sig bakom ett förslag till tillkännagivande från konstitutionsutskottet om Utrikesdepartementets handläggning av ärenden om bortförda barn. Civilutskottet noterade även det av regeringen i skrivelse 2007/08:75 anförda om att en översyn av Utrikesdepartementets arbete med dessa frågor hade gjorts.

2008/09:RFR8 Bortförda och kvarhållna barn i internationella förhållanden – En uppföljning

Den av civilutskottet beslutade uppföljningen resulterade i en rapport som togs fram av riksdagsförvaltningens utvärderings- och forskningsfunktion. I mars 2009 redovisades resultatet av uppföljningen i rapporten 2008/09:RFR8 Bortförda och kvarhållna barn i internationella förhållanden – En uppföljning. I rapporten hänvisas till konstitutionsutskottets betänkande 2006/07:KU1 och till utrikesutskottets yttrande 2006/07:UU1y, som också citeras.

I rapporten påpekas att civilutskottets uppföljning inte haft som syfte att föregripa den översyn av hur UD:s handläggning av ärenden om bortförda barn kan förbättras och effektiviseras som riksdagen efterfrågade i ett tillkännagivande till regeringen hösten 2006.

Svar på interpellation 2008/09:494

I interpellation 2008/09:494 restes bl.a. frågan på vilket sätt utrikesministern hade verkat eller skulle komma att verka för att regeringen skulle fullfölja riksdagens tillkännagivande om att handläggningen av ärenden med bortförda barn skulle förbättras och effektiviseras. En andra fråga var vilka åtgärder utrikesministern avsåg att vidta för att regeringen skulle komma tillbaka till riksdagen med en rapport om åtgärder med anledning av riksdagens tillkännagivande i slutet av december 2006.

I den interpellationsdebatt som följde (prot. 2008/09:125) nämnde utrikesministern inledningsvis att regeringen i sin årliga redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen, senast i skrivelse 2008/09:75 (p. UD 2), hade redovisat för riksdagen vilka åtgärder som vidtagits med anledning av de olika tillkännagivandena.

Utrikesministern fortsatte med att hänvisa till att mycket hade gjorts för att effektivisera och förbättra arbetet med bortförda barn. Den grupp inom Utrikesdepartementet som tills vidare arbetade med ärendena hade förstärkts. I gruppen ingick fem personer, varav fyra jurister. Ställt mot antalet ärenden, ca 100 årligen, bedömdes bemanningen som relativt god. Utrikesministern anförde att i den här typen av ärenden är dock handläggningen beroende av fler aktörer än det svenska Utrikesdepartementet. Det handlar t.ex. om det bortförda barnets föräldrar, ombud och domstolar samt myndigheter i andra länder. Samtliga dessa aktörer har en avgörande betydelse för hur effektiv handläggningen kan bli. För att ett gott resultat

ska uppnås handlar det mycket om samarbetet mellan de olika aktörerna. I syfte att förbättra samarbetet hade Utrikesdepartementet regelbundna möten med såväl svenska som utländska myndigheter. Departementet hade även hållit utbildningar för domstols- och ambassadpersonal. Vidare publicerade departementet i mars 2009 en informationsbroschyr med konkreta tips för, i första hand, föräldrar vars barn har förts bort. Utrikesministern anvisade att information, lagstiftning, ansökningshandlingar m.m. även finns tillgängligt på Utrikesdepartementets hemsida (www.ud.se). Arbetet med bortförda barn utvecklades kontinuerligt.

Utrikesministern framhöll vidare att civilutskottet under våren 2009 hade slutfört det uppföljningsprojekt som påbörjades året innan. Inför den återrapportering som regeringen ska lämna till riksdagen med anledning av riksdagens tillkännagivande hade Utrikesdepartementet avvaktat utskottets slutsatser, och dessa övervägdes i departementet. Utrikesministern anförde även att en återrapportering till riksdagen om de åtgärder som vidtagits för att förbättra arbetet med bortförda barn skulle komma att lämnas till riksdagen under "innevarande år", dvs. 2009.

Regeringens skrivelse 2009/10:75

I årets skrivelse 2009/10:75 (s. 35) anger regeringen att en översyn av UD:s arbete med frågor om handläggningen av ärenden om bortförda barn har gjorts och att arbetet med att effektivisera handläggningen av dessa ärenden fortsätter i departementet. Vidare konstateras att civilutskottet under 2008 påbörjade ett uppföljningsprojekt rörande bortförda barn och att projektet avslutades i mars 2009. I skrivelsen framhålls att regeringen under arbetet med uppföljningen har redovisat hur handläggningen av ärendena i departementet har utvecklats. Regeringen uppger att momentet är slutbehandlat.

Pågående utredning om placeringen av centralmyndighetsfunktionen

För närvarande pågår vid Regeringskansliets utredningsavdelning en utredning med anknytning till handläggningen av ärenden om bortförda barn. Utredningen om översyn av placeringen av centralmyndighetsfunktionen för internationella bortföranden och kvarhållanden av barn (UD 2009:B). I dagsläget är det Utrikesdepartementet som är den svenska centralmyndigheten för dessa frågor. Uppgiften har delegerats till enheten för konsulära och civilrättsliga ärenden. Utredaren ska, med beaktande av principen om barnets bästa och ärendekomplexets sakinnehåll samt med utgångspunkten att säkerställa en långsiktig effektiv och kompetent hantering av frågorna, föreslå en lämplig organisatorisk lösning utanför Regeringskansliet för verksamheten. Möjligheten att inordna verksamheten i befintlig myndighet ska beaktas. Utredaren kan överväga om en ny myndighet bör inrättas för uppgiften.

Utredningen har kontaktat den riksdagstjänsteman som skrivit rapporten 2008/09:RFR8 med frågor om, såvitt känt av rapportförfattaren, den översyn som Utrikesdepartementet ska ha gjort (och som regeringen refererar till i skrivelse 2009/10:75) finns dokumenterad, men har fått nekande svar.

Utskottets överväganden

Utrikesutskottet menar att det får anses råda oklarhet gällande regeringens redovisning av resultatet av den översyn som riksdagens via tillkännagivande anmodat den att genomföra och som regeringen enligt årets skrivelse 75 säger sig ha redovisat. Regeringen menar att den redovisat hur handläggningen av ärendena i departementet har utvecklats. Så ska ha skett inom ramen för det av civilutskottet beslutade uppföljningsprojektet som slutrapporterades i 2008/09:RFR8. Av rapporten 2008/09:RFR8 framgår dock tydligt att riksdagens utvärdering utgör en helt separat produkt och tvärtom inte ska föregripa regeringens översyn. Till detta kan fogas att regeringen uttryckligen fick i uppdrag att informera *riksdagen* om resultatet av översynen. Utskottet noterar att utrikesministern i en interpellationsdebatt i riksdagens kammare den 1 juni 2009 anförde att en återrapporering till riksdagen i frågan skulle ske under 2009. Såvitt utrikesutskottet har kunnat utröna har riksdagen inte erhållit någon sådan information.

I övrigt har utrikesutskottet inget att anföra med anledning av skrivelse 2009/10:75.

Stockholm den 29 april 2010

På utrikesutskottets vägnar

Göran Lenmarker

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Göran Lenmarker (m), Gustav Blix (m), Anne-Marie Pålsson (m), Kerstin Lundgren (c), Kent Härstedt (s), Fredrik Malm (fp), Kenneth G Forslund (s), Kerstin Engle (s), Holger Gustafsson (kd), Christian Holm (m), Hans Linde (v), Rosita Runegrund (kd), Mats Sander (m), Olle Thorell (s), Ameer Sachet (s) och Max Andersson (mp).

BILAGA 6

Socialförsäkringsutskottets yttrande
2009/10:SfU3y

Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet anmodade den 23 mars 2010 övriga utskott att yttra sig över regeringens skrivelse 2009/10:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen. Regeringens redogörelse omfattar huvudsakligen regeringsbeslut under tiden den 1 januari–31 december 2009. Inga motioner har väckts med anledning av skrivelsen.

Socialförsäkringsutskottet redovisar i detta yttrande sina överväganden om behandlingen av de riksdagsskrivelser som gäller socialförsäkringsutskottets beredningsområde.

Utskottets överväganden

I skrivelsen redovisas behandlingen av 21 riksdagsskrivelser i ärenden som beretts av socialförsäkringsutskottet. 15 av dessa anges som slutbehandlade medan 6 fortfarande inte var slutbehandlade under perioden. Av de icke slutbehandlade skrivelserna är en från riksmötet 2003/04, fyra från riksmötet 2005/06 och en från riksmötet 2009/10.

Även om antalet icke slutbehandlade ärenden har minskat något under de senaste åren vill utskottet, liksom tidigare, understryka vikten av att konkreta beredningsåtgärder med anledning av ett riksdagsbeslut påbörjas så snart som möjligt. Vad gäller riksdagens tillkännagivande om permanenta uppehållstillstånd för offer för människohandel enligt riksdagsskrivelse 2005/06:71 noterar utskottet att regeringen nu har redovisat ärendet i proposition 2009/10:152. Skrivelsen kommer således att kunna anges som slutbehandlad nästa gång. Utskottet förutsätter att flertalet av de övriga skrivelserna då också kommer att kunna redovisas som slutbehandlade.

Stockholm den 15 april 2010

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Gunnar Axén

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Gunnar Axén (m), Veronica Palm (s), Helena Rivière (m), Ronny Olander (s), Solveig Zander (c), Kurt Kvarnström (s), Mats G Nilsson (m), Göte Wahlström (s), Mikael Cederbratt (m), Matilda Ernkrans (s), Fredrick Federley (c), Gunvor G Ericson (mp), Marianne Watz (m), Magdalena Streijffert (s), Barbro Westerholm (fp) och Eva Johnsson (kd).

BILAGA 7

Trafikutskottets yttrande
2009/10:TU3y

Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har berett övriga utskott tillfälle att yttra sig över regeringens skrivelse 2009/10:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen jämte eventuella motioner. I skrivelsen lämnar regeringen en redovisning av de beslut som regeringen fattat med anledning av de riksdagsbeslut som meddelats i riksdagens skrivelser till regeringen. Redogörelsen omfattar huvudsakligen regeringsbeslut under tiden den 1 januari–31 december 2009. Trafikutskottet har med anledning av detta granskat behandlingen av de skrivelser som riktats till regeringen med anledning av utskottets betänkanden.

Vidare lämnar regeringen i skrivelsen vissa uppgifter om antalet gällande författningar samt om arbetet med regelförbättring och språkvård.

Inga motioner har väckts med anledning av skrivelsen.

Trafikutskottets överväganden

Skrivelsen

Sammanställningen över behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen avser huvudsakligen sådana åtgärder som vidtagits under tiden den 1 januari–31 december 2009. I skrivelsen anges att redovisningen, för att underlätta för riksdagsutskotten att vid sitt utvärderings- och uppföljningsarbete få en så aktuell bild som möjligt, har fått omfatta även vissa regeringsbeslut från tiden efter den egentliga redovisningsperiodens utgång. Detta förfarande har använts om riksdagsskrivelserna därigenom har kunnat rapporteras som slutbehandlade.

I skrivelsen redovisas beslut och beredningsläge för sammanlagt 32 riksdagsskrivelser till regeringen sedan 1994/95 med anledning av trafikutskottets betänkanden. Av dessa riksdagsskrivelser redovisas 17 som slutbehandlade, medan beredningen ännu inte är avslutad för 15 riksdagsskrivelser.

Riksdagsskrivelser till regeringen med anledning av trafikutskottets betänkanden

Riksmöte	Antal skrivelser	Slutbehandlade	Inte slutbehandlade
1994/95	1	–	1
1997/98	1	–	1
1999/2000	2	1	1
2002/03	1	–	1
2003/04	2	1	1
2004/05	2	1	1
2005/06	5	–	5
2006/07	1	1	–
2008/09	11	10	1
2009/10	6	3	3
Summa	32	17	15

Källa: Skrivelse 2009/10:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen.

Regeringens redogörelse lämnar vidare uppgifter om vilka riksdagsskrivelser som innehåller tillkännagivanden där riksdagen angett något som sin mening. Av regeringens skrivelse framgår att av de 17 riksdagsskrivelser som har slutbehandlats under 2009 innehåller 3 tillkännagivanden riktade till regeringen.

Riksdagsskrivelser till regeringen med tillkännagivande som slutbehandlats under 2009

Riksdagsskrivelser med tillkännagivande	Tilkännagivande/innebörd
1999/2000:238 Ändrad verksamhetsform för SJ	Effektivt påföljdssystem
2003/04:182 Yrkestrafik	Påföljdssystemet inom åkerinäringen
2004/05:244 Luftfart	Stickprovskontroll av kabinpersonal

Källa: Skrivelse 2009/10:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen.

Riksdagsskrivelse 1999/2000:238 Ändrad verksamhetsform för SJ avser ett tillkännagivande från riksdagen till regeringen om vad utskottet anfört om effektivt påföljdssystem. I regeringens skrivelse redovisas bl.a. att regeringen den 25 juni 2009 beslutade om propositionen 2008/09:218 Lag om erkännande och verkställighet av bötesstraff inom Europeiska unionen. I propositionen behandlades frågan om ett effektivt påföljdssystem. Den 3 december 2009 utfärdade regeringen de lagar riksdagen antagit med anledning av propositionen (SFS 1427, 1429–1430).

Riksdagsskrivelse 2003/04:182 Yrkestrafik avser ett tillkännagivande från riksdagen till regeringen om vad utskottet anför om påföljdssystemet inom åkerinäringen. I regeringens skrivelse redovisas bl.a. att regeringen den 25 juni 2009 beslutade om propositionen 2008/09:218 Lag om erkännande och verkställighet av bötesstraff inom Europeiska unionen. I propositionen behandlas bl.a. frågan om verkställighet av bötesstraff för trafikbrott. Den 3 december 2009 utfärdade regeringen de lagar riksdagen antagit med anledning av propositionen (SFS 1427, 1429–1430).

Riksdagsskrivelse 2004/05:244 Luftfart avser ett tillkännagivande från riksdagen till regeringen att regeringen ska lägga fram ett förslag till riksdagen om ett system som säkerställer att flygbesättningar uppfyller uppställda krav på nykterhet och drogfrihet. I regeringens skrivelse redovisas bl.a. att frågan behandlas i förslaget till ny luftfartslag i den proposition som beslutades den 4 februari 2010, proposition 2009/10:95 Luftfartens lagar.

Enligt regeringens redovisning har 14 riksdagsskrivelser till regeringen där det inte finns något tillkännagivande blivit slutbehandlade under 2009. Dessa riksdagsskrivelser avser perioden 2006/07–2009/10.

Riksdagsskrivelser till regeringen utan tillkännagivande som slutbehandlats under 2009

Riksdagsskrivelser till regeringen utan tillkännagivande
2006/07:205 Statens ansvar för vissa betaltjänster
2008/09:76 Ändrad verksamhetsform för delar av Vägverket och Banverket
2008/09:126 Utgiftsområde 22 Kommunikationer
2008/09:166 Vissa anpassningar av bestämmelserna om rederiers och fartygs säkerhetsorganisation
2008/09:179 Säkra förare på mopeder, snöskotrar och terränghjulungar
2008/09:188 Godkännande av motorfordon m.m.

 Riksdagsskrivelser till regeringen utan tillkännagivande

2008/09:191 Ändring i körkortslagen

2008/09:239 Vissa ändringar i lagen om elektronisk kommunikation

2008/09:257 Mål för framtidens resor och transporter

2008/09:279 2006 års sjöarbetskonvention

2008/09:293 Konkurrens på spåret

2009/10:21 Anslutning till och genomförande av barlastkonventionen

2009/10:85 Transportstyrelsens verksamhet inom körkorts- och yrkestrafikområdet

2009/10:161 Fordonsbesiktning

 Källa: Skrivelse 2009/10:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen.

Av regeringens redovisning framgår att 15 riksdagsskrivelser inte är slutbehandlade. Av dessa innehåller 10 tillkännagivanden riktade till regeringen. För 3 av de riksdagsskrivelser där riksdagen riktar ett tillkännagivande till regeringen redovisas beräknad sluttidpunkt. Detsamma gäller för 2 av riksdagsskrivelserna utan tillkännagivande till regeringen.

Riksdagsskrivelser till regeringen med tillkännagivande som inte slutbehandlats under 2009

Riksdagsskrivelse till regeringen med tillkännagivande	Innebörd	Beräknad sluttidpunkt
1994/95:232 Sjöfart	Återinförande av det statliga fritidsbåtsregistret	Ärendet bereds
1997/98:192 En reformerad yrkestrafiklagstiftning	Medicinska krav för yrkestrafiken	2010
1999/2000:166 Trafiksäkerhet m.m.	Ansvar för lastsäkring	Ärendet bereds
2002/03:161 Trafiksäkerhet	Körkort för deltagare i försöksverksamheten och alkohols m.m.	Tidigast 2010
2003/04:161 Fordonsfrågor	Regelverk för fordonsvikter	Ärendet bereds
2004/05:178 Sjösäkerhet m.m.	Kompetensbevis och hastighetsbegränsning avseende fritidsbåtar	2010
2005/06:134 Skyldighet att tillhandahålla förnybara drivmedel	Lagförslaget och sammanhängande åtgärder för att främja förnybara bränslen	Ärendet bereds
2005/06:222 Trafiksäkerhet	Alkohol i trafiken	Ärendet bereds
2005/06:223 Sjöfartsfrågor	Miljö- och säkerhetsfrågor i Östersjöområdet	Ärendet bereds
2005/06:259 Åtgärder mot svarttaxi m.m.	Ekonomisk brottslighet inom taxinäringen	Ärendet bereds

 Källa: Skrivelse 2009/10:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen.

Riksdagsskrivelser till regeringen utan tillkännagivande som inte slutbehandlats under 2009

Riksdagsskrivelse till regeringen utan tillkännagivande	Beräknad sluttidpunkt
2005/06:308 Moderna transporter	2010
2008/09:145 Framtidens resor och transporter – infrastruktur för hållbar tillväxt	Ärendet bereds
2009/10:59 Ändrad verksamhetsform för Banverkets enhet Banverket Produktion	2010
2009/10:114 Ändrad verksamhetsform för flygplatsverksamheten vid Luftfartsverket samt vissa luftfartsfrågor	Ärendet bereds
2009/10:117 Utgiftsområde 22 Kommunikationer	Ärendet bereds

Källa: Skrivelse 2009/10:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen.

Trafikutskottets ställningstagande

Trafikutskottet kan inledningsvis konstatera att riksdagens beslut inom utskottets beredningsområde avspeglas på ett fullständigt sätt i regeringens redovisning. Därmed har trafikutskottet inga invändningar mot regeringens redovisning av de beslut som riksdagen fattat. Trafikutskottet vill samtidigt lyfta fram ett antal frågor som utskottet anser vara viktiga att uppmärksamma när det gäller skrivelsen.

Trafikutskottet har återkommande betonat vikten av att riksdagsskrivelser med tillkännagivanden hanteras med omsorg och skyndsamhet. I trafikutskottets yttrande 2008/09:TU1y påtalades att det är angeläget att regeringen i nästa års redogörelse, där så är möjligt, anger beräknad sluttidpunkt för behandlingen av de eventuellt då återstående tillkännagivandena.

Trafikutskottet kan konstatera att det i regeringens redovisning för 2009 tillkommit beräknad sluttidpunkt för tillkännagivandet om medicinska krav för yrkestrafik (rskr. 1997/98:192 En reformerad yrkestrafiklagstiftning) samt tillkännagivandet om kompetensbevis och hastighetsbegränsning avseende fritidsbåtar (rskr. 2004/05:178 Sjösäkerhet m.m.). Fortfarande saknas dock beräknad sluttidpunkt för 7 av de tillkännagivanden som inte har slutbehandlats. I skrivelsen ges dock en tämligen utförlig redovisning av beredningsläget för dessa tillkännagivanden. Trafikutskottet vill liksom tidigare betona att det inte bör förekomma att riksdagsskrivelser med tillkännagivanden inte är slutbehandlade efter flera år utan att det redovisas en bedömning av när dessa kan bli slutbehandlade.

Trafikutskottet granskar i enlighet med tidigare konstitutionell praxis särskilt de tillkännagivanden som redovisas som slutbehandlade i regeringens redovisning. Trafikutskottet välkomnar att regeringen under 2009 har slutbehandlat 3 tillkännagivanden. Dessa tillkännagivanden var 5–10 år gamla och avsåg ansvaret för ett effektivt påföljdssystem (rskr. 1999/2000:238 Ändrad verksamhetsform för SJ), påföljdssystemet inom åkerinäringen (rskr. 2003/04:182 Yrkestrafik) och stickprovskontroll av kabinpersonal

(rskr. 2004/05:244 Luftfart). Trafikutskottet har inte något att invända mot regeringens slutbehandling av dessa tillkännagivanden med hänsyn till de åtgärder som vidtagits.

Trafikutskottet vill samtidigt peka på att det fortfarande återstår ett antal tillkännagivanden där det förflutit lång tid sedan riksdagen avgav dem. Enligt regeringens redogörelse har 3 tillkännagivanden som riksdagen avgett för 10–15 år sedan fortfarande inte slutbehandlats. Utöver de 3 äldsta tillkännagivandena återstår 7 tillkännagivanden från riksmötena 2002/03–2005/06 som inte har slutbehandlats. Som trafikutskottet även framhållit tidigare bör det inte annat än i undantagsfall förekomma att tillkännagivanden inte är slutbehandlade efter flera år. Trafikutskottet vill här även hänvisa till att konstitutionsutskottet tidigare har framhållit vikten av att det ges fullgod information om orsakerna i de fall som tillkännagivanden efter lång tid fortfarande inte har slutbehandlats (bet. 2005/06:KU34). I samma betänkande anges att regeringen måste kunna underlåta att vidta en åtgärd som avses i ett tillkännagivande, men att en förutsättning då är att regeringens bedömning i detta avseende redovisas för riksdagen.

Trafikutskottet noterar att det äldsta tillkännagivandet inom utskottets beredningsområde är från 1994/95 och rör återinförande av det statliga fritidsbåtsregistret. I regeringens skrivelse redovisas att frågan om ett statligt fritidsbåtsregister kommer att behandlas i samband med beredningen av betänkandet Lotsa rätt (SOU 2007:21) samt att en proposition för närvarande utarbetas inom Regeringskansliet. Enligt vad trafikutskottet inhämtat avser man att avlämna propositionen till riksdagen under maj månad 2010.

Trafikutskottet vill uppmärksamma att 3 av de tillkännagivanden som riksdagen avgett och som inte är slutbehandlade rör trafiksäkerhet. Tillkännagivandena avser ansvaret för lastsäkring (rskr. 1999/2000:166 Trafiksäkerhet m.m.), Körkort för deltagare i försöksverksamhet med alkohol (rskr. 2002/03:161 Trafiksäkerhet) och Alkohol i trafiken (rskr. 2005/06:222 Trafiksäkerhet). Det har gått 5–10 år sedan riksdagen avgav dessa tillkännagivanden om trafiksäkerhet och det finns inte någon beräknad sluttidpunkt angiven för dem. Trafikutskottet uppmärksammar även att tillkännagivandet om ekonomisk brottslighet inom taxinäringen (2005/06:259 Åtgärder mot svarttaxi m.m.) ännu inte har slutredovisats och att det saknas beräknad tidpunkt för slutbehandling.

Trafikutskottet har under 2009 genomfört en uppföljning av lagen om skyldighet att tillhandahålla förnybara drivmedel, den s.k. pumplagen, (Rapporter från riksdagen 2009/10:RFR10). Riksdagens tillkännagivande om lagförslaget och sammanhängande åtgärder för att främja förnybara bränslen är en av de skrivelser som inte har slutbehandlats och som saknar en angiven beräknad sluttidpunkt (rskr. 2005/06:134 Skyldighet att tillhandahålla förnybara drivmedel). Trafikutskottet anger i betänkande 2009/10:TU15 Drivmedels- och fordonsfrågor m.m. att utskottet utgår från att reger-

ingen återkommer till riksdagen med återrapportering om åtgärder med syftet att stimulera tillgång och efterfrågan på fler förnybara drivmedel, i enlighet med sitt tidigare tillkännagivande i betänkande 2005/06:TU6.

Trafikutskottet förutsätter att de tillkännagivanden som riksdagen avgett behandlas med hög prioritet och emotser att regeringen återkommer till riksdagen vid lämpligt tillfälle.

Stockholm den 20 april 2010

På trafikutskottets vägnar

Lena Hallengren

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Lena Hallengren (s), Jan-Evert Rådström (m), Oskar Öholm (m), Christina Axelsson (s), Lisbeth Grönfeldt Bergman (m), Sven Bergström (c), Hans Stenberg (s), Nina Larsson (fp), Eliza Roszkowska Öberg (m), Marie Nordén (s), Sten Bergheden (m), Peter Pedersen (v), Pia Nilsson (s), Ingemar Vänerlov (kd), Karin Svensson Smith (mp), Malin Löfsjögård (m) och Lars Mejern Larsson (s).

BILAGA 8

Näringsutskottets yttrande 2009/10:NU4y

Behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har anmodat övriga utskott att yttra sig över regeringens skrivelse 2009/10:75 med redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen.

I skrivelsen lämnas en redovisning av de beslut som regeringen fattat med anledning av de riksdagsbeslut som meddelats i riksdagens skrivelser till regeringen. Redogörelsen omfattar huvudsakligen regeringsbeslut under 2009 med anledning av riksdagsskrivelser till regeringen under detta år. Redovisningen omfattar vidare de riksdagsskrivelser från tidigare riksmöten som inte under föregående år har redovisats som slutbehandlade. Förutom regeringens åtgärder med anledning av riksdagsbeslut som är en följd av framlagda propositioner och skrivelser lämnas i skrivelsen en redovisning av regeringens åtgärder med anledning av riksdagens tillkännagivanden till regeringen.

Vidare lämnar regeringen i skrivelsen vissa uppgifter om antalet gällande författningar samt om arbetet med regelförbättring och språkvård.

Ingen motion har väckts med anledning av skrivelsen.

Utskottets överväganden

Inledning

Inom näringsutskottets beredningsområde finns totalt 36 skrivelser upptagna, varav 23 anges som slutbehandlade och 13 som inte slutbehandlade. Efter en genomgång av regeringens redovisning finns det skäl för utskottet att uppmärksamma redovisningen av åtgärder med anledning av två beslut om statlig finansiering av civil flygindustri.

Bakgrund

Vid riksdagens behandling hösten 2001 av budgetpropositionen för 2002 inom utgiftsområde 24 Näringsliv bemyndigade riksdagen på förslag av näringsutskottet regeringen att uppdra åt Riksgäldskontoret att träffa avtal om delfinansiering till Saab AB och Volvo Aero Corporation för deltagande i två aktuella europeiska civila flygindustriprojekt inom en ram av högst 960 miljoner kronor (prop. 2001/02:1, bet. 2001/02:NU1, rskr. 2001/02:109). Projekten avsåg Saabs deltagande i utvecklingen av passagerarflygplanet Airbus A380 och Volvo Aeros samarbete med Rolls-Royce om utvecklingen av flygmotorfamiljen Trent.

Hösten 2007 beslutade riksdagen på förslag av regeringen att på nytt bemyndiga regeringen att uppdra åt Riksgäldskontoret att träffa avtal med Saab och Volvo Aero om delfinansiering av civila flygutvecklingsprojekt men då inom en vidgad ram med 150 miljoner kronor till totalt 1 110 miljoner kronor, inklusive tidigare gjorda åtaganden. Detta förslag av regeringen lades fram genom förslag till tilläggsbudget, vilket bereddes slutgiltigt av finansutskottet (prop. 2007/08:1, bet. 2007/08:FiU11, rskr. 2007/08:24) efter det att näringsutskottet genom ett protokollsutdrag till finansutskottet hade tillstyrkt regeringens förslag. I regeringens förslag preciseras inte vilka konkreta projekt som avsågs annat än att det angavs i propositionen att bemyndigandet gällde möjlighet för Riksgäldskontoret att träffa avtal med Saab och Volvo Aero om delfinansiering av då ”aktuella internationella samarbetsprojekt på flygindustriområdet”.

Regeringens redovisning

I regeringens skrivelse redovisas båda de nu aktuella riksdagsskrivelserna som slutbehandlade. Av redovisningen framgår att regeringen under 2002 respektive 2005 uppdrog åt Riksgäldskontoret att träffa avtal med Saab respektive Volvo Aero om statlig delfinansiering av de i det första riksdagsbeslutet aktuella projekten inom en låneram om totalt 430 miljoner kronor. Vidare redovisas att regeringen under 2009 har godkänt ett av Riksgälds-

kontoret överlämnat förslag till avtal med Volvo Aero för delfinansiering av kostnader för forskning och utveckling av flygmotorn General Electric GEnX samt att ett förslag till avtal med Volvo Aero om delfinansiering av bolagets utvecklingskostnader i flygmotorprojektet Trent XWB är anmält till EU-kommissionen för prövning enligt gemenskapsbestämmelserna om statsstöd.

Regeringen beslutade i februari 2010 att lägga de båda riksdagsskrivelserna till handlingarna. I besluten konstaterade regeringen att riksdagens bemyndiganden inte är tidsbegränsade och ”inte kräver något vidare ställningstagande från regeringens sida”.

Kommentar från Näringsdepartementet

Enligt tjänstemän på Näringsdepartementet innebär inte regeringens beslut att lägga skrivelserna till handlingarna att regeringen inte kan uppdra till Riksgäldskontoret att träffa avtal med Saab och Volvo Aero om nya flygindustriprojekt inom den givna låneramen. Bemyndigandet som riksdagen fastställde vid beslutet 2007 är inte knutet till några specifika projekt utan avser ”civila flygutvecklingsprojekt”.

Utskottets ställningstagande

Näringsutskottet uppmärksammar i detta yttrande regeringens redovisning av behandlingen av två riksdagsskrivelser som finns upptagna under Näringsdepartementet (N7 respektive N24) och som båda gäller beslut om statlig finansiering av civil flygindustri. Det förstnämnda beslutet behandlades av näringsutskottet och det andra – som var en utvidgning av det första – av finansutskottet. Mot bakgrund av att besluten gäller ärenden inom näringsutskottets beredningsområde väljer utskottet att här samlat ta upp redovisningarna av båda skrivelserna till prövning.

Utskottet kan då konstatera att regeringens behandling av den första riksdagsskrivelsen från 2001 är avslutad och att regeringen följdriktigt har beslutat lägga den skrivelsen till handlingarna. Det utskottet däremot vill ifrågasätta gäller regeringens beslut att också lägga den andra skrivelsen till handlingarna. Som framgår av regeringens redovisning och som beskrivits ovan har regeringen inte avslutat behandlingen av frågan om statens delfinansiering av Volvo Aeros utvecklingsinsatser i flygmotorprojektet Trent XWB. Eftersom den av riksdagen angivna låneramen inte är fullt utnyttjad synes dessutom Näringsdepartementet – åtminstone enligt uppgift från tjänstemän på departementet – inte utesluta att regeringen kan fatta beslut om delfinansiering av nya civila flygindustriprojekt så länge som låneramen inte överskrids. Det är därmed uppenbart att den andra riksdagsskrivelsen kan komma att kräva ”vidare ställningstagande från regeringens sida”. Näringsutskottet menar därför att den andra riksdagsskrivelsen inte

bör anses som slutbehandlad och förutsätter att regeringen i nästa års motsvarande skrivelse med redogörelse för behandlingen av riksdagsskrivelser återkommer med en beskrivning av den fortsatta behandlingen av den andra riksdagsskrivelsen.

Stockholm den 29 april 2010

På näringsutskottets vägnar

Carl B Hamilton

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Carl B Hamilton (fp), Tomas Eneroth (s), Björn Hamilton (m), Hans Rothenberg (m), Carina Adolfsson Elgestam (s), Maria Plass (m), Jan Andersson (c), Krister Örnfjäder (s), Marie Weibull Kornias (m), Karin Åström (s), Mikael Oscarsson (kd), Staffan Anger (m), Kent Persson (v), Börje Vestlund (s), Liselott Hagberg (fp), Per Bolund (mp) och Eva-Lena Jansson (s).

BILAGA 9

Arbetsmarknadsutskottets yttrande 2009/10:AU2y

Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet gav den 23 mars 2010 övriga utskott tillfälle att yttra sig över regeringens skrivelse 2009/10:75 *Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen* och eventuella motioner som väckts med anledning av denna. I skrivelsen redovisas de beslut som regeringen fattat med anledning av de riksdagsbeslut som meddelats i riksdagens skrivelser till regeringen. Redogörelsen omfattar huvudsakligen regeringsbeslut fram till den 31 december 2009. Inga motioner har väckts med anledning av skrivelsen.

Arbetsmarknadsutskottet har gått igenom skrivelsen i den del som avser de riksdagsskrivelser som riktats till regeringen med anledning av utskottets betänkanden.

Utskottets överväganden

Skrivelsen

I skrivelsen redovisas behandlingen av tio riksdagsskrivelser i ärenden som beretts av arbetsmarknadsutskottet. Av dessa skrivelser anges sju som slutbehandlade, medan tre inte var slutbehandlade när regeringen lämnade sin skrivelse.

Inte slutbehandlade skrivelser

När det gäller de skrivelser som anges som inte slutbehandlade kan följande nämnas. Inom parentes anges den punkt under vilken redovisningen sker i regeringens skrivelse.

Företagares rätt till a-kassa

Regeringens skrivelse

(N11) Riksdagsskrivelse 2003/04:185, bet. 2003/04:AU6 avser ett tillkännagivande om företagares rätt till a-kassa. Regeringen tillkallade den 30 mars 2006 en särskild utredare med uppdraget att se över företagarnas försäkringsvillkor i trygghetssystemen (dir. 2006:37). Den 14 december 2006 och den 22 november 2007 beslutade regeringen om tilläggsdirektiv till utredningen (dir. 2006:129 och dir. 2007:156). Utredningen överlämnade sitt betänkande *Trygghetssystemen för företagare* (SOU 2008:89) den 13 oktober 2008. Betänkandet har remissbehandlats. Enligt skrivelsen avser regeringen att lämna en proposition där utredningens förslag behandlas till riksdagen under våren 2010.

Arbetsmarknadsutskottets kommentar

Tillkännagivandet som gjordes i april 2004 avsåg en begäran om en parlamentarisk utredning för att skyndsamt se över företagares ekonomiska situation vid arbetslöshet. Som framgår av skrivelsen tillsatte regeringen en särskild utredare eftersom utredningen fick ett betydligt bredare uppdrag än enbart frågan om arbetslöshetsförsäkringen. Det andra tilläggsdirektivet innebar att den särskilda utredaren, utöver sitt tidigare uppdrag, bl.a. skulle lämna förslag om hur sjukförsäkringen för företagare bättre kan anpassas till företagarnas behov och möjlighet att vara täckta av försäkringen.

Vid förra årets behandling av motsvarande regeringsskrivelse (skr. 2008/09:75, yttr. 2008/09:AU7y) betonade utskottet igen vikten av att frågan om företagarnas försäkringsvillkor vid arbetslöshet blir övervägd och utgick från att regeringen efter det att utredningen lämnat sitt slutbe-

tänkande skulle återkomma till riksdagen så snart som möjligt. Så har också skett i och med att regeringen den 1 april 2010 lämnade proposition 2009/10:120 *Trygghetssystemen för företagare* till riksdagen. Propositionen hänvisades till socialförsäkringsutskottet för beredning. Socialförsäkringsutskottet lämnade den 8 april 2010 över den del i propositionen som avser arbetslöshetsförsäkringen till arbetsmarknadsutskottet för beredning.

Utskottet ser med tillfredsställelse på att regeringen nu har lämnat propositionen om företagarnas trygghetssystem till riksdagen, och utskottet kommer att bereda den del som avser arbetslöshetsförsäkringen under våren.

A-kassa vid förtroendeuppdrag

Regeringens skrivelse

(A1) Riksdagsskrivelse 2004/05:181, bet. 2004/05:AU4 avser ett tillkännagivande om a-kassa vid förtroendeuppdrag. Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen (IAF) fick i regleringsbrevet för 2009 i uppdrag att redogöra för hur dagens regler för arbetslöshetsersättning i samband med förtroendeuppdrag tillämpas och för vilka förtroendeuppdrag som omfattas av den praxis som gäller för området. I uppdraget ingick också att analysera om dagens regelverk är ändamålsenligt och att vid behov föreslå nya regler. Uppdraget redovisades den 30 oktober 2009. Frågan bereds för närvarande inom Arbetsmarknadsdepartementet.

Arbetsmarknadsutskottets kommentar

Arbetsmarknadsutskottet ansåg i sitt betänkande att möjligheten att ha politiska uppdrag är en viktig del i demokratin. Utskottet menade att det fanns skäl att närmare överväga frågan om ersättningsrätt m.m. för personer med förtroendeuppdrag och att regeringen borde återkomma till riksdagen om detta. Vid förra årets behandling av motsvarande skrivelse vidhöll utskottet sin uppfattning om att det är angeläget att regeringen återkommer till riksdagen så snart som möjligt.

IAF redovisade resultaten av sitt uppdrag i en skrivelse till Arbetsmarknadsdepartementet i oktober 2009. IAF konstaterade att det i regelverket om arbetslöshetsförsäkringen inte finns några specifika bestämmelser om förtroendevaldas ställning och att det därför vore önskvärt att regeringen överväger att i någon form kodifiera den rättspraxis som utvecklats på området.

Arbetsmarknadsutskottet behandlade senast frågan i sitt betänkande 2009/10:AU2 *Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv* och såg då med tillfredsställelse på att frågan har utretts av IAF och ansåg att den fortsatta beredningen i Regeringskansliet bör avvaktas.

Enligt underhandsuppgift från Arbetsmarknadsdepartementet kommer inom kort en särskild utredare att ges i uppdrag att ytterligare utreda frågan om a-kassa för förtroendevalda. Utredaren väntas redovisa resultatet av sin utredning under innevarande år.

Utskottet har mot bakgrund av detta ingen invändning mot att riksdagskrivelsen kvarstår som inte slutbehandlad.

ILO:s konvention nr 94

Regeringens skrivelse

(A2) Riksdagskrivelse 2005/06:174, bet. 2005/06:AU3 avser ett tillkännagivande om ratificering av ILO:s konvention nr 94. Frågan om en ratificering av ILO-konvention nr 94 är förenlig med Sveriges åtaganden enligt EU-rätten har varit föremål för en utredning (SOU 2006:28 *Nya upphandlingsregler 2*). Härefter har EU-domstolen i en dom den 18 december 2007 i mål C-341/05 Laval funnit att krav på anslutning till svenskt kollektivavtal med det innehåll som Byggnadsarbetareförbundets avtal hade i domen inte med stöd av stridsåtgärder får ställas mot en tjänsteutövare från en annan medlemsstat. EU-domstolen kom till en liknande slutsats i sin dom den 3 april 2008 i mål C-346/06 Rüffert mot Land Niedersachsen, som specifikt rörde krav på villkor i nivå med kollektivavtal inom ramen för offentlig upphandling.

Regeringen har tidigare (skr. 2008/09:75) uttryckt avsikten att behandla frågan om ILO:s konvention nr 94 i en proposition som man planerade att överlämna till riksdagen i slutet av 2009. Denna proposition har dock ännu inte överlämnats till riksdagen, och frågan kräver ytterligare överväganden. Mot den bakgrunden fortsätter beredningen inom Regeringskansliet.

Arbetsmarknadsutskottets kommentar

ILO:s konvention nr 94 om arbetsklausuler i kontrakt där en offentlig myndighet är part innebär i korthet att samhället ska ställa sociala krav på sina leverantörer av varor och tjänster. Konventionen har inte ratificerats av Sverige. I betänkandet (2005/06:AU3) betonade utskottet för sin del vikten av att ILO-konventionen nr 94 kan ratificeras.

Utskottet hade vid förra årets behandling av regeringens skrivelse ingen invändning mot att skrivelsen kvarstod som inte slutbehandlad. Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet hade en avvikande mening.

Arbetsmarknadsutskottet behandlade senast frågan om ratificering av konventionen i betänkande 2009/10:AU5 *Åtgärder med anledning av Laval-domen och andra arbetsrättsliga frågor*.

Utskottet vill påminna om att frågan om konventionens ratificering redan behandlats under innevarande mandatperiod. Utskottet konstaterade i betänkande 2008/09:AU7 att det enligt 2006 års betänkande *Nya upphandlingsregler 2* (SOU 2006:28) får anses osäkert om en tillämpning av de krav som ILO-konvention 94 ställer är förenliga med EU:s direktiv om offentlig upphandling och andra gemenskapsrättsliga regler. Något initiativ från riksdagens sida ansågs inte påkallat. Utskottet står fast vid detta ställningstagande.

Mot denna bakgrund har utskottet inget att invända mot att skrivelsen kvarstår som inte slutbehandlad men förutsätter att regeringen efter den fortsatta beredningen återkommer till riksdagen i frågan.

Stockholm den 15 april 2010

På arbetsmarknadsutskottets vägnar

Hillevi Engström

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Hillevi Engström (m), Tomas Tobé (m), Sylvia Lindgren (s), Elisabeth Svantesson (m), Lars Lilja (s), Maria Stenberg (s), Jan Ericson (m), Désirée Pethrus Engström (kd), Anna König Jerlmyr (m), Josefin Brink (v), Ann-Christin Ahlberg (s), Ulf Holm (mp), Jennie Nilsson (s), Lennart Levi (c), Gulan Avci (fp) och Birgitta Eriksson (s).

Särskilt yttrande

Särskilt yttrande (s, v, mp)

Sylvia Lindgren (s), Lars Lilja (s), Maria Stenberg (s), Josefin Brink (v), Ann-Christin Ahlberg (s), Ulf Holm (mp), Jennie Nilsson (s) och Birgitta Eriksson (s) anför:

Det har nu gått fem år sedan tillkännagivandet om a-kassa vid förtroendeuppdrag gjordes. Vi företrädare för Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet anser att det tagit oacceptabelt lång tid att behandla denna mycket angelägna fråga. Förtroendeuppdragen är en viktig del i demokratin, vilket också framfördes i det betänkande som låg till grund för tillkännagivandet. Regeringen har i flera år hänvisat till att beredning pågår och till att IAF har fått i uppdrag att redogöra för hur dagens regler för arbetslöshetsersättning i samband med förtroendeuppdrag tillämpas. Det är visserligen bra att frågan nu har utretts av IAF men vi anser att det gått alldeles för lång tid. Denna fråga borde ha kunnat avgöras betydligt tidigare.

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet anser att Sverige snarast ska ratificera ILO:s konvention 94, som slår fast att offentliga myndigheters upphandling ska innehålla klausuler som garanterar löntagare villkor som inte är mindre förmånliga än de som finns i kollektivavtal för arbete av samma sort i den bransch och i den sektor som arbetet utförs. Vi menar att en ratificering skulle förbättra möjligheterna att motverka social dumpning, eftersom företag som konkurrerar med undermåliga villkor för sin personal då kan utestängas från offentliga upphandlingar. Mot bakgrund av EU-domstolens beslut i bl.a. Laval- och Rüffertmålen bör regeringen verka för att hinder på EU-nivå för en svensk ratificering av ILO nr 94 undanröjs. Därför anser vi att riksdagsskrivelse 2005/06:174 bör slutbehandlas utan ytterligare dröjsmål.